

N/REF: SUBDIRECCIÓ GENERAL ORDENACIÓ CURRICULAR
DATA: 18 DE FEBRER 2022
NÚM.REG.: 07/22
DESTINATARI: Sr. Ramon Grau Sánchez. Subdirector General d'Ordenació Curricular
ASSUMPTE: Revisió i al·legacions a l'esborrany del DECRET XXX/2022, de XXXX, d'ordenació dels ensenyaments de l'Educació Bàsica

Benvolgut Subdirector general,

Responent a la vostra petició de revisió i al·legacions a l'esborrany del DECRET XXX/2022, de XXXX, d'ordenació dels ensenyaments de l'Educació Bàsica, em plau adjuntar el document que els nostres experts han elaborat, que inclou tant aspectes d'anàlisi de l'Educació Física incardinada en el sistema educatiu, com d'esmenes específiques.

Així, el document es divideix en tres parts, una primera dedicada a l'anàlisi general del currículum, una segona específica de l'educació primària i una tercera específica de l'educació secundària. En cadascun dels apartats trobareu comentaris i propostes fruit d'una anàlisi reflexiva.

Observem que hi ha canvis curriculars importants pensats per a un nou sistema educatiu que pretén aprofundir en un treball competencial, tot insistint en els projectes transversals que aglutinin diferents matèries, però no queda clar com s'integra l'Educació Física en aquests projectes.

També ens genera dubtes de quina manera les cinc competències establertes al currículum de l'Educació Física es podran relacionar amb les vuit competències del perfil de sortida establertes per la Unió Europea.

I, encara, des del Col·legi considerem que no hem de deixar passar una nova oportunitat d'augmentar el nombre d'hores lectives de la matèria d'Educació Física en totes les etapes, amb almenys 3 hores setmanals. Així com fomentar, en totes les matèries, activitats i aprenentatges actius.

Sobre la qüestió, ens preocupa especialment el tractament de la dedicació horària a la Primària, que no arriba ni a 2 hores/setmana, amb la qual cosa Catalunya queda novament a la part baixa del rànquing horari envers altres comunitats. Com també la insistència, com als decrets anteriors i a diferència del tractament que es fa al currículum de l'ESO, a no preveure l'obligatorietat d'un mínim d'hores en cada curs, en deixar a criteri de cada centre la distribució.

Tots dos fets constaten que ens allunyem de les recomanacions de les diferents directrius europees sobre la necessitat d'augmentar les hores d'Educació Física a l'etapa de l'Educació Bàsica com a base per conscienciar els nostres infants i joves sobre els

COPLEFC
Col·legi de Professionals de l'Activitat
Física i de l'Esport de Catalunya

beneficis intrínsecs que comporta l'assignatura pensant a poder gaudir al llarg de la vida d'hàbits saludables i combatre, a més a més, veritables pandèmies ocultes, com és el sedentarisme i l'obesitat.

Així doncs, tot esperant que es puguin incorporar els nostres plantejaments i les propostes específiques a la nova norma educativa, ens oferim una vegada més a poder-ne tractar personalment com a mostra de col·laboració lleial.

Aprofito l'avinentsa per saludar-vos cordialment.

Pere Manuel Gutiérrez

President

Barcelona, 18 de febrer de 2022

DOCUMENT D'ANÀLISI, COMENTARIS I PROPOESTES DE MODIFICACIÓ AL DECRET XXX/2022, DE XXXX D'ORDENACIÓ DELS ENSENYAMENTS DE L'EDUCACIÓ BÀSICA DEL COL·LEGI DE PROFESSIONALS DE L'ACTIVITAT FÍSICA I DE L'ESPORT DE CATALUNYA (COPLEFC)

ANÀLISI GENERAL DEL DECRET

1. Publicació i canvis pedagògics reals a les aules.

El nou Decret pretén implementar oficialment el nou sistema educatiu el curs 2022-23. Si la publicació és en dates similars als decrets anteriors (25 d'agost, per exemple), només ho serà políticament, estèticament, però no operativament. Els equips directius i els equips docents de les escoles no podran assumir els nous reptes en tan poc temps. Els canvis començaran de manera incipient el curs 2023-24.

- DECRET 143/2007, de 26 de juny
- DECRET 187/2015, de 25 d'agost, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria
- DECRET XXX/2022, de XXXX d'ordenació dels ensenyaments de l'educació bàsica

2. Títol.

És molt rellevant destacar el títol del Decret, que per primera vegada es dedica a **l'Educació Bàsica** (6 cursos de Primària + 4 cursos de Secundària Obligatòria). Així, doncs, no es publicaran dos decrets deslligats, el de Primària i el de Secundària, com s'havia fet històricament el 2015 i 2007.

El concepte Educació Bàsica apareix per primera vegada a la LOE, fent referència a aquests 10 anys d'obligatorietat i gratuïtat del sistema educatiu. Si aquest nou decret s'inspira en la LOE, és lògic aquest plantejament. Ha estat una decisió esperada per diferents tècnics educatius, sobretot quan el 2007 les dues etapes compartien clarament les mateixes competències bàsiques. Ara succeeix el mateix, però en relació amb les competències clau marcades recentment pel Consell d'Europa (*RECOMENDACIÓN DEL CONSEJO de 22 de mayo de 2018 relativa a las competencias clave para el aprendizaje permanente*), que pràcticament són les mateixes que van inspirar el primer currículum competencial (*Recomendación del Parlamento Europeo del Consejo 2006/962/CE, de 18 de diciembre sobre las competencias clave para el aprendizaje permanente*).

Mestres i professors treballant conjuntament per l'assoliment competencial dels alumnes en un període de 10 anys. Cal recordar que quan s'acaba Primària, malgrat que en algunes escoles es

facin "actes de graduació", no s'assoleix cap títol acadèmic concret. El títol s'assoleix en acabar l'etapa de l'ESO.

La denominació Educació Bàsica recorda la clàssica nomenclatura de la Ley General de Educación (1970), Educación (General) Básica (EGB), que acabava als 14 anys.

3. Preàmbul.

El Decret destaca sis vectors clau que marquen els àmbits on focalitzar tots els esforços i totes les estratègies per la millora del model educatiu:

1. **Currículum competencial** per a un aprenentatge profund i funcional, que es pugui utilitzar en contextos diferents, perdura al llarg del temps i permet resoldre problemes en situacions reals, mitjançant una mirada global que interrelaciona els coneixements.

2. **Qualitat de l'educació lingüística:** domini de la competència comunicativa i lingüística que permet a l'alumnat desenvolupar tasques amb un component cognitiu fort, de caràcter analític, activar el seu esperit crític, argumentar, negociar i explicar el coneixement als altres i fer-ho en diferents llengües.

3. **Universalitat del currículum** que faci possible l'accessibilitat de tothom a l'educació, la inclusió efectiva, la igualtat d'oportunitats, la plena participació i l'èxit educatiu, juntament amb la personalització de les propostes. Visió humanista de l'educació, recordant que totes les persones som diferents i úniques.

4. **Coeducació**, principi rector del sistema educatiu i criteri d'organització pedagògica dels centres, és cabdal per afavorir el desenvolupament de les persones al marge dels estereotips i rols en funció del sexe, l'orientació sexual, la identitat o l'expressió de gènere, vetllant per la no-discriminació.

5. **Benestar emocional**, que abasta tant l'experiència subjectiva de sentir-se bé, en harmonia i amb tranquil·litat, com també l'experiència personal de satisfacció amb si mateix per poder fer front a les dificultats i superar-les en positiu.

6. **Promoció d'una ciutadania democràtica, crítica i compromesa** i amb consciència global és clau per compartir mirades, desmuntar prejudicis i afrontar amb garanties els reptes i oportunitats que ofereix el món hiperconnectat i global actual: Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS).

Aquests vectors s'assumeixen des d'un treball transversal des de totes les matèries i, per tant, també de l'Educació Física, que pot assumir perfectament el desenvolupament de tots aquests àmbits des del marc incomparable de la motricitat humana i la corporeïtat.

El Decret hauria de precisar les relacions i limitacions entre els conceptes claus del model educatiu (àmbits), competències clau europees, principis generals del currículum (art. 2), els principis pedagògics del currículum (art.3) i els reptes de l'Educació Bàsica (annex I). Com s'articulen i interaccionen tots aquests elements. Aquests darrers semblen una repetició reiterativa dels vectors, que podrien haver esdevingut precisament els principis pedagògics del nou model.

4. Capítol 1. Disposicions generals (art. 1-art. 5)

Article 1. Objecte i àmbit d'aplicació.

1. Ordenació dels ensenyaments de l'Educació Bàsica, constituïda per l'educació primària, l'educació secundària obligatòria i els **cicles formatius de grau bàsic**

S'ha de destacar que l'Educació Bàsica es compon de 3 elements: Primària + Secundària + Cicles Formatius de Grau Bàsic. Aquesta és una novetat molt rellevant. En el Decret de 2015 només es feia referència a títols professionals bàsics en *l'article 21, sobre transicions i continuïtat formativa*:

“L'alumnat que finalitza l'educació secundària obligatòria i encara no ha obtingut el títol de graduat en ESO, ha de disposar de propostes de continuïtat formativa de caràcter professionalitzador i/o acadèmic, orientades a l'obtenció del títol de graduat en ESO i/o del títol professional bàsic, amb col·laboració amb la família o els tutors legals”.

En el nou Decret, els Cicles Formatius de Grau Bàsic formen part explícita de l'Educació Bàsica. En destacarem la relació amb l'Educació Física en el comentari de l'article 19.

4. Els centres han d'ajustar la seva pràctica docent als elements curriculars que s'estableixen en aquest Decret, sens perjudici de **l'autonomia pedagògica**.

Els elements curriculars poden estar reinterpretats segons l'autonomia pedagògica de cada centre per adaptar-lo al seu Projecte Educatiu i a les necessitats formatives concretes dels seus alumnes.

Article 3. Principis pedagògics (Molt similar als vectors).

4. A fi de **promoure l'hàbit de la lectura**, s'ha de **dedicar un temps a la lectura en totes les àrees, matèries o àmbits**.

Des de la matèria Educació Física no es pot promoure l'hàbit de lectura en el mateix horari docent, si no és havent de sacrificar temps de pràctica motora. Compartint plenament la necessitat de fomentar l'hàbit lector, aquest s'haurà de vincular a projectes, treballs o aprofundiments de temes concrets, tot proposant llibres o articles de l'interès dels alumnes.

5. Per fomentar la integració dels aprenentatges **s'ha de dedicar un temps de l'horari lectiu a la realització de projectes transversals**.

Cal vetllar per la participació plena de la matèria Educació Física en els diversos projectes transversals que es plantegin. Malauradament, hi ha exemples d'exclusió de la matèria en aquestes propostes, essent evidentment responsabilitat del professor la seva aportació real.

Article 4. Objectius.

Des d'una mirada transversal, molts dels objectius podrien ser tractats des de l'Educació Física (exemple):

1. Assumir responsablement els seus deures, conèixer i exercir els seus drets en el respecte als altres, practicar la tolerància, la cooperació i la solidaritat entre les persones i grups...
2. Desenvolupar i consolidar hàbits de disciplina, estudi i treball individual i en equip com a condició necessària per a una realització eficaç de les tasques de l'aprenentatge i com a mitjà de desenvolupament personal...
3. Valorar la igualtat de gènere i respectar diversitat sexual, de gènere, ètnicoracial o de capacitats...

Des d'una mirada de matèria, l'objectiu 11 és el que fa més referència explícita a la relació amb l'Educació Física (cal recordar que en la proposta és per a tota l'Educació Bàsica!):

11. Conèixer i acceptar el funcionament del propi cos i el dels altres, respectar les diferències, afermar els hàbits de cura i salut corporals i incorporar **l'educació física** i la **pràctica de l'esport** per afavorir el desenvolupament personal i social. Conèixer i valorar la dimensió humana de la sexualitat en tota la seva diversitat (2022)

Es pot comparar l'evolució d'aquest objectiu en relació amb els decrets competencials anteriors, redactats en aquella ocasió, només per a l'ESO:

n) Conèixer i acceptar el funcionament del propi cos i el dels altres, respectar les diferències, afermar els hàbits de salut i incorporar la pràctica de l'activitat física i l'esport a la vida quotidiana per afavorir el desenvolupament personal i social (2015).

p) Conèixer i acceptar el funcionament del propi cos i el dels altres, respectar les diferències, afermar els hàbits de salut i incorporar la pràctica de l'activitat física i l'esport a la vida quotidiana per afavorir el desenvolupament personal i social. Conèixer i valorar la dimensió humana de la sexualitat en tota la seva diversitat (2007).

És important la referència a l'Educació Física i l'Esport. És discutible que aquest objectiu es vinculï a l'educació sexual, com ja es va fer el 2007, ja que considerem que aquest és un element transversal i un objectiu independent, com es va plantejar el 2015.

5. Capítol 2. Currículum (art. 6-art. 11).

El currículum de l'educació **primària** s'estructura en **àrees**. L'educació primària té **tres cicles**: un primer cicle comprèn el primer curs i el segon; un segon cicle, els cursos tercer i quart, i un tercer cicle, els cursos cinquè i sisè.

El currículum de l'educació **secundària** obligatòria s'estructura en **matèries**. Té **dos cicles**; un primer cicle inclou els cursos primer, segon i tercer, i un segon cicle, amb el quart curs.

Les àrees i matèries **podran agrupar-se en àmbits** per a la seva impartició de forma integrada.

Per tant, malgrat que el Decret insisteix que els centres poden agrupar les matèries en **àmbits**, **aquests han desaparegut de l'ESO**: Àmbit Lingüístic (5 matèries), Àmbit Matemàtic (2 matèries), Àmbit Científic-Tecnològic (9 matèries), Àmbit Social (5 matèries), Àmbit Artístic (83 matèries), Àmbit d'Educació Física (1 matèria) i Àmbit de Cultura i Valors (3 matèries). Recordem l'aparició explícita dels Àmbits ESO en el Decret del 2015:

Article 12 Àmbits de coneixement: 12.1 L'àmbit de coneixement és el conjunt de continguts interrelacionats que corresponen a dues o més matèries i que es treballen integradament.

Potser la matèria EF és la que menys notarà l'afectació de la desaparició dels àmbits, ja que era l'únic àmbit format per una única matèria. Les afectacions es produiran als centres educatius que hagin iniciat el treball per àmbits i/o projectes transversals que hi hagin inclòs l'Educació Física. També han desaparegut els àmbits transversals Digital i Personal i Social. De fet, **han desaparegut aquestes matèries transversals**.

La idea que se'n desprèn és que cada centre educatiu, en virtut de la seva autonomia pedagògica, pot construir els àmbits que consideri oportuns o seguir treballant amb els àmbits que ja estaven establerts.

ELEMENTS DEL CURRÍCULUM (els elements 3, 4 i 5 s'analitzaran des de la matèria Educació Física)

1. **Competències clau**: assoliments que es consideren imprescindibles per tal que l'alumnat progressi amb garanties d'èxit: Recomanació del Consell de la Unió Europea de 22 de maig de 2018 (Annex 1).
2. **Perfil competencial de sortida**: aprenentatges mínims i les competències que tot l'alumnat ha d'haver adquirit i desenvolupat en finalitzar l'Educació Bàsica. Es concreta en els **descriptors operatius** de caràcter **transversal** per a totes les àrees o matèries.
3. **Competències específiques de les àrees o matèries**: aprenentatges síntesi entre les competències clau i els sabers propis de cada àrea o matèria.

4. **Criteris d'avaluació:** els referents de l'avaluació. Es vinculen a les **competències específiques de les àrees i matèries** i indiquen l'assoliment dels aprenentatges de l'alumnat desenvolupats en les diferents situacions d'aprenentatge.
5. **Sabers** són els coneixements, destreses, valors i actituds propis d'una àrea o matèria que són necessaris per a l'adquisició de les competències específiques.
6. **Situacions** són escenaris que l'alumnat es troba a la vida real i que els centres educatius poden utilitzar per desenvolupar aprenentatges. L'**aprenentatge a partir de situacions** permet articular la programació en un seguit de contextos que entrellacen els sabers amb l'enfocament competencial dels aprenentatges (annex 4).

6. Annex I. Competències clau i perfil competencial de sortida de l'alumnat al final de l'Educació Bàsica.

L'annex 1 explica en detall els dos primers elements del currículum. En primer lloc es destaca que els alumnes que superin l'Educació Bàsica disposaran dels aprenentatges per saber respondre als principals desafiaments (concretats en 10 reptes) que hauran d'afrontar al llarg de la seva vida. La meta no és la mera adquisició de continguts, sinó aprendre a utilitzar-los per solucionar necessitats encarnades en la realitat:

1. Desenvolupar una actitud responsable a partir de la presa de consciència de la **degradació del medi ambient** basada en el coneixement de les causes que la provoquen, agreugen o milloren, des d'una visió sistèmica, tant local com global.
2. Identificar els diferents aspectes relacionats amb el **consum responsable i de productes de proximitat**, valorant les seves repercussions sobre el bé individual i el comú, jutjant críticament les necessitats i els excessos i exercint un control social davant la vulneració dels seus drets com a consumidor.
3. Desenvolupar **hàbits de vida saludable** a partir de la **comprensió del funcionament de l'organisme** i la reflexió crítica sobre els factors interns i externs que incideixen en ella, assumint la responsabilitat personal en la promoció de la salut pública.
4. Exercitar la sensibilitat per **detectar situacions d'inequitat i exclusió** des de la comprensió de les seves causes complexes, per a desenvolupar sentiments d'empatia i compassió.
5. Entendre els **conflictes** com a elements connaturals a la vida en societat que s'han de **resoldre de manera pacífica**.
6. Analitzar de manera crítica i aprofitar les oportunitats de tota mena que ofereix la societat actual, en particular les de la **cultura digital**, avaluant els seus beneficis i riscos i fent un ús ètic i responsable que contribueixi a la millora de la qualitat de vida personal i col·lectiva.
7. **Acceptar la incertesa** com una oportunitat per articular respostes més creatives, aprenent a gestionar l'ansietat que pot comportar.
8. Cooperar i conviure en societats obertes i canviants, **valorant la diversitat personal i cultural** com a font de riquesa i interessant-se per altres llengües i cultures.

9. Sentir-se part d'un **projecte col·lectiu**, tant en l'àmbit local com en el global, desenvolupant empatia i generositat.

10. Desenvolupar les habilitats que li permetin **seguir aprenent al llarg de la vida**, des de la confiança en el coneixement com a motor de desenvolupament i la valoració crítica dels riscos i beneficis d'aquest últim.

S'entenen com a reptes transversals que cal desenvolupar en totes les matèries i àrees de l'Educació Bàsica, malgrat que el repte 3 sembli molt més vinculat a l'Educació Física. La salut és només una part, molt rellevant, de la matèria.

ATENCIÓ: El perfil competencial de sortida (finalització de l'Educació Bàsica) s'estructura d'acord amb les vuit **competències clau** (*Consell d'Europa: RECOMENDACIÓN DEL CONSEJO de 22 de mayo de 2018 relativa a las competencias clave para el aprendizaje permanente*):

- Competència en comunicació lingüística.
- Competència plurilingüe.
- Competència matemàtica i competència en ciència, tecnologia i enginyeria.
- Competència digital.
- Competència personal, social i d'aprendre a aprendre.
- Competència ciutadana.
- Competència emprenedora.
- Competència en consciència i expressió culturals.

El perfil competencial de sortida determina una sèrie d'indicadors operatius que orienten sobre el nivell d'acompliment de cada competència en finalitzar l'educació primària i en finalitzar l'Educació Bàsica. Cal incidir en el caràcter transversal d'aquests indicadors (descriptors en el Decret?); per tant, la seva validesa per a totes les àrees o matèries.

Com es relacionaran les competències específiques de cada àrea o matèria amb aquestes competències clau que determinen el perfil competencial de sortida de l'Educació Bàsica?

Els indicadors operatius de les competències clau constitueixen el marc referencial a partir del qual es concreten les competències específiques de cada àrea, matèria o àmbit.

D'aquesta manera, **en l'avaluació de les competències específiques es podrà inferir el grau d'adquisició de les competències clau definides en el perfil competencial de sortida** (consecució de les competències i objectius previstos per a l'etapa).

La **transversalitat** és una condició inherent al perfil competencial de sortida, en el sentit que tots els aprenentatges contribueixen a la consecució... No hi ha jerarquia entre si, **ni pot establir-se una correspondència exclusiva amb una única àrea o matèria**.

Aquesta vinculació de competències clau del perfil de sortida amb les competències específiques de matèria també es reforcen en l'apartat d'avaluació (art. 22), on s'especifica que "L'avaluació

ha de ser **global, contínua i formativa**, i tindrà en compte el grau de desenvolupament de les **competències clau**”.

Comentaris:

- a) Les competències clau són molt genèriques i resultarà complex vincular-hi la matèria Educació Física i les seves competències específiques. Haver assumit en la seva totalitat les competències del Consell de la Unió Europea tanca la possibilitat d'incorporar-hi una competència clau en relació amb el cos i a la motricitat. Cal recordar que el COLEF (<https://www.consejo-colef.es/efc>) i el COPLEFC han defensat reiteradament la presència d'una competència anomenada **Competència Corporal per a la Salut i la Qualitat de Vida**, que inclouria aspectes transversals com:
1. Educació postural, ergonomia i orientació espacial
 2. Comunicació no verbal
 3. Coordinació en accions pròpies i en la manipulació d'instruments
 4. Ritme corporal
 5. Descans corporal, relaxació, concentració i alliberació de tensions
 6. Estil de vida actiu i millora corporal (recomanacions de salut de l'OMS).
 7. Educació afectiva i sexual (aquest darrer aspecte, a més, lligaria perfectament amb l'objectiu 11 del currículum)
- b) Des del Departament es parla d'unes **competències clau “transversals”** que cal tenir en consideració en el currículum. Crea el dubte de si no totes les competències clau europees són transversals, o si hi haurà algunes d'aquestes competències clau que esdevindran més transversals que d'altres. Caldria aclarir-ho, saber com es fa la tria, i com afectarà les diverses matèries.

7. Article 8. Matèries de l'educació secundària obligatòria de 1r a 3r curs (annex 6).

1. Les matèries dels tres primers cursos seran les següents: Biologia i Geologia / Educació Física / Educació Plàstica, Visual i Audiovisual / Física i Química / Geografia i Història / Llengua Catalana i Literatura i l'aranès a l'Aran / Llengua Castellana i Literatura / Llengua Estrangera / Matemàtiques / Música / Tecnologia i Digitalització **(11)**.

Educació Física: matèria que ha d'estar present a tots els cursos (210 h). Es manté la mateixa presència curricular.

2. En el conjunt dels tres cursos, es cursarà alguna **matèria optativa**, que es podrà configurar com un **treball monogràfic o un projecte interdisciplinari** o de col·laboració amb un **servei a la comunitat**. Els centres han d'oferir, almenys: Cultura Clàssica / Robòtica / Segona Llengua Estrangera.

¿Projecte interdisciplinari basat només de les matèries optatives? No s'hi preveuen optatives relacionades amb l'Educació Física.

8. Article 9. Matèries de l'educació secundària obligatòria a 4t curs.

1. Les matèries que haurà de cursar tot l'alumnat de 4t curs seran les següents: Educació Física / Geografia i Història / Llengua Catalana i Literatura i l'aranès a l'Aran / Llengua Castellana i Literatura / Llengua Estrangera / Matemàtiques **(6)**

Educació Física (70 h). Es manté la mateixa presència curricular.

2. A més, les i els alumnes hauran de cursar **tres** matèries d'entre les següents: Biologia i Geologia / Digitalització / Economia i Emprenedoria / Expressió Artística / Física i Química / Formació i Orientació Personal i Professional / Llatí: Llengua i Cultura / Música / Segona Llengua Estrangera / Tecnologia **(10)**

No es preveuen optatives de 4t curs relacionades amb l'Educació Física.

Cal recordar la sol·licitud del COLEF perquè "la Educación Física sea considerada una materia común (troncal) de carácter obligatorio en todo el Estado español, y sea considerada como un instrumento esencial e indispensable en el desarrollo integral del alumnado, ya que es la materia cuyo enfoque combina la competencia corporal y física con la comunicación y el aprendizaje basado en valores (alfabetización física y participación cívica), con **un mínimo de tres horas de clases de EF a la semana, 2 horas por mandato estatal y 1 hora de carácter autonómico**" (Educación Física de Calidad_Propuesta 2).

9. Orientacions curriculars ESO comunes als 2 cicles:

- Tots els alumnes han de fer a cada curs un **treball de síntesi (projecte de recerca a 4t)**. Els centres que treballen de manera globalitzada, **s'entén que el treball de síntesi ja hi està inclòs**. El treball de síntesi **no té ni càrrega horària ni qualificació específica**. **S'avalua en relació amb les competències de les matèries** que hi intervenen (5_6).

Es dissol la idea que el treball de síntesi o el projecte de recerca de 4t siguin matèries. No tenen assignació horària(!) i tampoc hi haurà una avaluació específica d'aquesta matèria (vegeu ordre d'avaluació ESO_2018). Al mateix temps, sembla que es dissol el concepte de projecte interdisciplinari de caràcter transversal, sobretot si ens fixem que l'avaluació, repercutirà en cada una de les matèries que hi participin. Potser sembla contradictori amb la voluntat del currículum competencial de promoure el treball transversal i desvinculat de les matèries. En l'anterior Decret (2015):

Article 9. Treball de síntesi: 9.3 S'ha de fer un treball de síntesi en cadascun dels tres primers cursos de l'etapa. El treball de síntesi a efectes de qualificació tindrà la consideració d'una matèria optativa. Matèries optatives: 245 hores

Article 10 Projecte de recerca: 10.3 El projecte de recerca tindrà la consideració d'una matèria optativa. Projecte de recerca: 35 hores.

Tot i que l'Educació Física i l'Esport ha estat matèria nuclear en moltes propostes de treballs de síntesi, cal una profunda reflexió acadèmica sobre els objectius pedagògics d'aquestes propostes, vinculats a les matèries de cada curs o la tendència comunament acceptada de transformar-se en unes colònies o temps de lleure gestionat per empreses externes (d'innegable aportació vivencial i de coneixements, però allunyada del sentit original d'aquestes propostes).

Exactament la mateixa reflexió es pot traslladar al Servei Comunitari (Article 10), que entenem com una proposta necessària, innovadora i de compromís cívic basat en l'aprenentatge servei.

- Els centres, en funció de la seva pròpia realitat, del seu projecte educatiu i en exercici de la seva autonomia, **podran establir àmbits**, agrupant les matèries que considerin per a la seva impartició integrada, tant si s'hi treballa **interdisciplinàriament** com de forma **transdisciplinària** (7_3).

Es recomanable que es descrigui l'abast de la interdisciplinarietat i de la transdisciplinarietat, ja que les darreres referències són del Decret 2007. Aquestes reflexions es reforçaven en propostes de connexions amb d'altres matèries des dels continguts específics de cada matèria. En el Decret del 2015 aquests dos conceptes desapareixen i són substituïts per la globalització dels continguts. L'esborrany actual utilitza els tres conceptes sense definir-los. Des de l'Educació Física s'han fet propostes molt bones d'interdisciplinarietat, molt inherent al sentit de la matèria i, al mateix temps, cercant el contacte amb les altres matèries (transdisciplinarietat). El concepte globalització dels continguts no apareix a 4t: és només vàlid per al primer cicle?

- A cada curs de tota l'educació secundària obligatòria, una **dedicació diària mínima de trenta minuts** destinats a la **promoció de l'hàbit lector** (continuïtat amb l'educació primària) (12_10).

És una reiteració de l'article 6. No hauria de significar una sorpresa, ja que aquest concepte ja estava remarcat en el Decret de 2015. Una altra cosa és la possibilitat de treballar-hi des de l'especificitat de cada matèria.

Article 8. Matèries

8.1 En **totes les matèries** que cursin els alumnes en l'educació secundària obligatòria, **es posarà una especial atenció en les competències lingüístiques**, que els capacitin per comprendre i expressar el que han après, i per argumentar el punt de vista propi.

8.2 En **totes les matèries** es treballaran **la comprensió lectora, l'expressió oral i escrita**, la comunicació audiovisual, les tecnologies de la informació i la comunicació, i l'educació en valors.

10. Capítol 3. Gestió pedagògica.

Article 19. Els cicles formatius de grau bàsic.

1. **Formen part de l'educació bàsica** i complementen l'oferta formativa de la formació professional (grau mitjà i de grau superior).

2. Es dirigeixen, preferentment, a l'alumnat especialment motivat pels aprenentatges professionals i que presenti més possibilitats d'aprenentatge i d'assoliment de les competències ESO en un entorn vinculat al món professional.

3. Accés:

- Tenir quinze anys complerts o complir-los durant l'any natural en el qual s'accedeix al cicle.

- Haver cursat tercer ESO. Excepcionalment s'hi pot accedir després de cursar 2n ESO.

- Haver rebut, en el consell orientador, una recomanació de l'equip docent en aquest sentit.

4. La superació de la totalitat dels mòduls d'un cicle formatiu de grau bàsic **permet l'obtenció del títol de graduat/da en ESO** i del **títol de tècnic/a bàsic** en l'especialitat corresponent.

5. Els CFGB facilitaràn l'adquisició del perfil competencial de sortida per mitjà de l'organització dels 22 ensenyaments de la següent manera (**annex 5**):

a) **Àmbit de Comunicació i Ciències Socials**, inclou els aspectes bàsics corresponents a les matèries de Llengua Catalana i Literatura, Llengua Castellana i Literatura, Geografia i Història i, si escau, Llengua Estrangera.

b) **Àmbit de Ciències Aplicades**, inclou els aspectes bàsics corresponents a les matèries de Matemàtiques, Biologia i geologia, Física i Química i Tecnologia i Digitalització

c) **Àmbit Professional**, la formació necessària per obtenir una qualificació de **nivell 1** del Catàleg nacional de les qualificacions professionals.

Aquesta és una qüestió clau. **¿No s'ofereix Educació Física als alumnes que no poden obtenir el títol de Graduat en ESO?** Precisament si la formació professional bàsica forma part de l'Educació Bàsica, no s'hauria de menystenir la matèria Educació Física. Pensem que és una matèria absolutament indispensable per a aquests alumnes, per mantenir els hàbits de salut i allunyar-los de conductes de risc, per participar en el desenvolupament de valors ètics i personals mitjançant l'activitat física i l'esport. En definitiva l'Educació Física hauria de ser una matèria cabdal en la seva formació. A més, en ser una FP que no pertany a cap família professional específica i manté blocs formatius generals (Comunicació i Ciències Socials / Ciències Aplicades), encara fa més difícil l'oblit de la matèria Educació Física.

Podem afegir també la sol·licitud del COLEF en relació amb aquest punt tan important: **“Que se incorpore la matèria de EF en el currículum de la Formació Professional Bàsica, cicles de Grado**

Medio y como materia obligatoria en el 2o curso de bachillerato” (Educación Física de Calidad_Propuesta 5).

11.Capítol 4. Avaluació.

Article 25. Avaluació i qualificació de l'alumnat amb pla de suport individualitzat

Per a l'alumnat d'ESO amb una dedicació significativa a l'esport i que participa regularment en competicions que impliquen una alta exigència personal, el centre educatiu pot valorar la conveniència d'adoptar mesures i suports addicionals d'atenció educativa a fi de promoure que avancin en l'assoliment de les competències de l'etapa de totes les matèries, afavorir el seu desenvolupament personal i social i facilitar-los la màxima participació en les activitats/accions educatives del seu grup de referència, sempre que sigui possible, així com en la resta d'activitats de centre.

En el cas que aquests esportistes tinguin la consideració **d'alt rendiment o alt nivell**, avalada per la certificació del Consell Català de l'Esport, poden, addicionalment, sol·licitar al seu centre educatiu que se'ls **reconegui la matèria d'Educació Física**.

Cal clarificar-ho d'acord amb els detalls que es remarquen als *Documents per a l'organització i la gestió dels centres Currículum* (Curs 2021-22): **Concreció i desenvolupament del currículum competencial i l'orientació educativa a l'ESO** (3. Concreció de Mesures d'atenció als alumnes):

3.4.2 Mesures i suports adreçats a alumnat que simultanieja l'ESO amb música, dansa o esport

Simultaneïtat de l'ESO amb pràctica intensiva de l'esport.

a. Centres educatius d'especial atenció a la pràctica esportiva.

Projectes de centre que incloguin mesures (universals) enfocades a la personalització dels aprenentatges, **tant pel que fa a la matèria d'Educació Física com a la resta de matèries o àmbits, a l'etapa de l'ESO**.

Pla de suport individualitzat (PI): no comporta el reconeixement de la matèria d'Educació Física

b. Alumnes amb dedicació significativa a l'esport en altres centres

b.1. Alumnes amb dedicació significativa a l'esport inclosos en algun dels programes ARC (esportistes d'alt rendiment català). **Poden sol·licitar el reconeixement de la matèria d'Educació Física**.

b.2. Alumnes amb dedicació significativa a l'esport que no pertanyen a cap dels programes ARC:

b.2.1. Alumnes amb dedicació intensiva a l'esport que no s'absenten habitualment del centre per participació en tornejos o competicions.

Pla de suport individualitzat (PI): no comporta el reconeixement de la matèria d'Educació Física.

b.2.2. Alumnes que s'absenten del centre per participació en tornejos o competicions durant un període superior a 15 dies i inferior a 30 de forma continuada.

Pla de suport individualitzat (PI): no comporta el reconeixement de la matèria d'Educació Física.

Comentari: revisar punt b1. Canviar Programa ARC per estudiants esportistes DAN (Deportista de Alto Nivel), ANC (Alt Nivell Català) o AR (Alto Rendimiento). Els esportistes ARC no tenen per què tenir les anteriors consideracions, que són les úniques que normativament permeten el reconeixement de la matèria Educació Física (REAL DECRETO 971/2007, de 13 de julio, sobre deportistas de alto nivel y alto rendimiento, BOE 177/2007).

12. Article 28. Avaluacions del Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu.

1. En el **4t curs de l'educació primària** i en el **2n curs de l'educació secundària obligatòria**, tots els centres realitzaran una prova **d'avaluació diagnòstica de les competències** adquirides per l'alumnat, que tindrà un caràcter formatiu i orientador per als centres, els docents, l'alumnat, les famílies o tutors legals i el conjunt de la comunitat educativa, que es concretarà en un informe individual, de grup i de centre...

3. En el **6è curs de l'educació primària** i en el **4t curs de l'educació secundària postobligatòria** es farà una **avaluació de caràcter mostral de les competències** adquirides per l'alumnat al llarg de cada etapa educativa.

Cal considerar que en les avaluacions diagnòstiques de les competències adquirides per l'alumnat s'inclogui l'Educació Física. Habitualment aquestes avaluacions s'han focalitzat en les matèries tradicionalment anomenades "instrumentals" (Llengua Catalana, Llengua Castellana, Llengua Estrangera i Matemàtiques). D'altra banda, si els referents de sortida de l'Educació Bàsica són les competències clau i, el Decret insisteix en la realització de projectes transversals, s'hauria de justificar que l'avaluació diagnòstica sigui per disciplines o per matèries. Aquesta és una situació que es manté des del Decret 2007 i 2015 (article 22, avaluació diagnòstica).

COMENTARIS I PROPOSTES DE MODIFICACIÓ PROPOSTA DE NOU CURRÍCULUM EDUCACIÓ PRIMÀRIA

A continuació s'annexen 2 quadres resum de propostes de modificació, comentaris i les seves corresponents justificacions a l'Annex 2 de les àrees de primària:

- QUADRE 1: Modificacions a la proposta de nou currículum EDUCACIÓ PRIMÀRIA (1): aspectes generals
- QUADRE 2: Modificacions a la proposta de nou currículum EDUCACIÓ PRIMÀRIA (2): aspectes específics de l'àrea d'Educació Física a primària (annex 2 "*Àrees d'educació primària*" – "*Àrea d'Educació Física*" p. 97-117)

QUADRE 1: Modificacions a la proposta de nou currículum EDUCACIÓ PRIMÀRIA (1): aspectes generals

Localització	Proposta (literal)	Modificació suggerida	Comentaris
Articulat del decret, article 3, punt 4 (pàgina 5)	4. A fi de promoure l'hàbit de la lectura, s'ha de dedicar un temps a la lectura en totes les àrees, matèries o àmbits	4. A fi de promoure l'hàbit de la lectura, s'ha de dedicar un temps a la lectura en totes les àrees, matèries o àmbits <i>dins o fora de l'horari lectiu</i>	En determinades àrees, per les seves característiques, la realització de lectures a les sessions pot interferir en el seu desenvolupament normal. En el cas de l'EF interferiria en la majoria de les activitats i sessions. Proposem que s'indiqui que el foment de la lectura des de les diferents àrees pot ser dins o fora de l'horari lectiu.
Articulat del decret, article 4, objectiu 11 (pàgina 7)	11. Conèixer i acceptar el funcionament del propi cos i el dels altres, respectar les diferències, afermar els hàbits de cura i salut corporals i incorporar l'educació física i la pràctica de l'esport per afavorir el desenvolupament personal i social. Conèixer i valorar la dimensió humana de la sexualitat en tota la seva diversitat	11. <i>Conèixer i acceptar el cos propi i el dels altres i acceptar-ne les diferències. Conèixer el funcionament del cos, afermar els hàbits de cura i salut corporals i incorporar l'educació física i la pràctica de l'esport per afavorir el desenvolupament personal i social. Conèixer i valorar la dimensió humana de la sexualitat en tota la seva diversitat</i>	Creiem que l'expressió "conèixer i acceptar el funcionament del propi cos i el dels altres" indueix a errors perquè sembla que el que calgui acceptar sigui el funcionament orgànic. Si més no, aquesta redacció no centra l'atenció en el més important que és el coneixement i l'acceptació del cos propi i el dels altres. Proposem una modificació lleu en la redacció.
Articulat del decret, article 4, objectiu 11 (pàgina 7)	11. Conèixer i acceptar el funcionament del propi cos i el dels altres, respectar les diferències, afermar els hàbits de cura i salut corporals i incorporar l'educació física i la pràctica de l'esport per afavorir el desenvolupament personal i social. Conèixer i valorar la dimensió humana de la sexualitat en tota la seva diversitat	És discutible que aquest objectiu vinculi l'educació sexual amb l'educació física, com ja es va fer el 2007. La dimensió humana de la sexualitat en tota la seva diversitat hauria de ser un objectiu independent, extraordinàriament transversal i no exclusivament vinculat a una matèria, com es va plantejar el 2015. Proposem una modificació en els objectius.	
Annex I. Competències clau, competència en comunicació lingüística CCL1 (pàgina 4)	<p>(EP) CCL1. Expressa fets, conceptes, pensaments, opinions o sentiments de forma oral, escrita o signada, amb claredat i adequació a diferents contextos quotidians del seu entorn personal, social i educatiu, i participa en interaccions comunicatives amb actitud cooperativa i respectuosa, tant per a intercanviar informació i crear coneixement com per construir vincles personals</p> <hr/> <p>(ES) CCL1. S'expressa de forma oral, escrita o signada amb coherència, correcció i adequació als diferents contextos socials, i participa en interaccions comunicatives amb actitud cooperativa i respectuosa tant per a intercanviar informació i crear coneixement, com per construir vincles personals.</p>	<p>(EP) CCL1. Expressa fets, conceptes, pensaments, opinions o sentiments de forma oral, escrita o signada, amb claredat i adequació a diferents contextos quotidians del seu entorn personal, social i educatiu. <i>És conscient del paper del gest, el to i el moviment com a suport de la comunicació</i>, i participa en interaccions comunicatives amb actitud cooperativa i respectuosa, tant per a intercanviar informació i crear coneixement com per construir vincles personals</p> <hr/> <p>(ES) CCL1. S'expressa de forma oral, escrita o signada amb coherència, correcció i adequació als diferents contextos socials <i>i amb una bona utilització del gest, el to i el moviment</i></p>	No es fa cap referència a la comunicació no verbal. Creiem que es tracta d'una mancança greu.

		<i>com a suport del seu discurs i participa en interaccions comunicatives amb actitud cooperativa i respectuosa tant per a intercanviar informació i crear coneixement, com per construir vincles personals</i>	
Annex I. Competències clau, competència personal, social i d'aprendre a aprendre (pàgina 8)	No es fa cap referència al cos propi ni al dels altres.	<i>(EP) CPSAA6 identifica, valora i accepta la seva realitat corporal i la dels altres.</i> <i>(ES) CPSAA6 Coneix, valora, accepta i respecta la seva realitat corporal i la dels altres, entén la corporeïtat com quelcom essencial en les persones així com les seves vinculacions amb modes, usos, costums i cultures.</i>	Creiem que es tracta d'una mancança greu. Proposem que s'afegeixi un indicador operatiu específic
Annex I. Competències clau	No existeix cap competència vinculada amb el cos i la motricitat	Competència corporal per a la salut i la qualitat de vida	Creiem que es tracta d'una mancança greu. Proposem que s'afegeixi una nova competència (vegeu justificació després de la proposta)

(TEXT PER AFEGIR) Competència corporal per a la salut i la qualitat de vida

La competència corporal per a la salut i la qualitat de vida implica comprendre les vinculacions entre la corporeïtat, la motricitat, la salut i la qualitat de vida i aporta els elements necessaris per a respectar en primera persona i en les altres la diversitat corporal i afectivosexual. Comporta el domini corporal i motriu en situacions no específiques pròpies de la vida quotidiana de les persones aplicades a l'eficiència, l'ergonomia, la salut, la seguretat i la qualitat de vida. Demana la integració del cos en la concepció, l'acceptació i la valoració de la pròpia persona.

Indicadors operatius

En completar l'etapa primària, l'alumne o alumna...	En completar l'Educació Bàsica, l'alumne o alumna...
<i>CCSQV1 És conscient de la importància de la postura sobre la salut i el benestar i adopta postures correctes en les accions quotidianes i és capaç d'adaptar-les a situacions especials com a càrrega de pes o manteniment perllongat. Reconeix i sap seguir diferents itineraris en el seu entorn habitual.</i>	<i>CCSQV1 Coneix la necessitat d'adoptar postures correctes, entén els seus fonaments físics i biomecànics bàsics i és capaç de reconèixer-les en ell o ella mateixa com en les altres persones. Sap utilitzar diferents estris (mapes, brúixoles, croquis, etc.) per a decidir quin itinerari seguir o seguir-lo de manera correcta. Sap utilitzar les TIC per a orientar-se en l'espai.</i>
<i>CCSQV2 Coneix la vinculació entre el paper del cos i del moviment i l'expressió i la comunicació. Utilitza moviments, postures i gestos com a reforç del seu discurs i de l'expressió d'emocions i sentiments.</i>	<i>CCSQV2 Valora, entén i coneix els fonaments del paper del cos i del moviment. Utilitza amb eficàcia i naturalitat el cos, la postura, el to i el moviment com a suport del seu discurs i com a recurs expressiu i comunicatiu</i>
<i>CCSQV3 Utilitza diferents estris i instruments habituals en l'entorn escolar. És capaç d'adequar la seva postura i d'adaptar el seu to muscular per afavorir l'eficàcia de les dites manipulacions.</i>	<i>CCSQV3 Utilitza de manera autònoma i diferenciada diferents instruments i estris propis de les àrees del currículum, tot adaptant la seva postura i el to muscular per aconseguir la màxima eficàcia, eficiència i seguretat.</i>

<i>CCSQV4 Adapta el moviment corporal propi de les accions quotidianes a diferents exigències vinculades amb la seva cadència, durada o velocitat.</i>	<i>CCSQV4 Treu partit dels seus recursos motrius i corporals per a adaptar el seu moviment a exigències temporals en contextos i situacions variades i exigents. Sap adaptar el moviment a estructures rítmiques diverses amb i sense suport musical.</i>
<i>CCSQV5 Reconeix els seus estats d'ànim i les repercussions que tenen en la seva postura i actitud corporal i és capaç d'utilitzar tècniques senzilles de relaxació per afavorir la concentració, el control emocional i l'assoliment d'estats de calma en situacions habituals. Coneix el paper que hi juga el descans en la salut i la qualitat de vida.</i>	<i>CCSQV5 Identifica els seus estats d'ànim i la vinculació amb aspectes corporals i motrius i és capaç d'aplicar tècniques de relaxació per aconseguir estats emocionals i d'activació òptims en situacions habituals. Entén i sap justificar la necessitat del descans i coneix els fonaments que comporta en la salut i la qualitat de vida, essent capaç de valorar la conveniència o inconveniència de determinats hàbits en si mateix o en les altres persones.</i>
<i>CCSQV6 Coneix els aspectes fonamentals del funcionament corporal i de les interrelacions bàsiques entre diferents sistemes, essent capaç de controlar el ritme respiratori en situacions habituals simples. Coneix quin són i és capaç de mantenir hàbits saludables d'activitat física i de cura del cos i reconeix aquells que són perjudicials.</i>	<i>CCSQV6 Coneix el funcionament integrat bàsic del cos i les seves adaptacions a situacions diverses i és capaç d'interpretar les respostes corporals i adaptar-les a diferents requeriments simples. Coneix els fonaments fisiològics de les relacions entre activitat física i salut i és capaç d'actuar amb autonomia en el disseny i l'adopció d'activitats beneficioses. Manté hàbits i rutines saludables d'activitat física i les sap compatibilitzar amb la resta de les seves activitats quotidianes. Valora la pràctica d'activitat física com a recurs per a les relacions socials saludables.</i>
<i>CCSQV7 Coneix i respecta la diversitat d'opcions sexuals i les seves relacions amb la vida afectiva. Disposa de coneixements fonamentals sobre sexualitat, reproducció, salut, seguretat i afectivitat.</i>	<i>CCSQV7 Defensa la diversitat sexual i s'oposa a posicions que la rebutgen. Coneix els fonaments psicosociobiològics de la sexualitat i és capaç d'actuar amb autonomia, respecte, responsabilitat i gaudi en l'àmbit de la sexualitat, tot sabent destriar les seves relacions amb l'afectivitat.</i>

Comentari / Justificació

Els nostres infants i adolescents estan creixent, canviant morfològicament; tot i això, els seus cossos estan completament silenciatos, immòbils enganxats a pupitres estàndard, llevat dels dos períodes d'Educació Física, tot i que el cos és present tothora.

Des del Consell Europeu de Lisboa l'any 2000 fins a les Conclusions del Consell de 2009 sobre el Marc Estratègic per a la cooperació europea en l'àmbit de l'educació i la formació («ET 2020»), passant per la UNESCO (1996), l'Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic (OCDE, 1999; DeSeCo, 2003) o la Recomanació 2006/962/EC del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de desembre de 2006, sobre les competències clau per a l'aprenentatge permanent, s'insta els estats membres a «desenvolupar l'oferta de competències clau» encara que no sempre sigui coincident la seva classificació en els diferents contextos nacionals.

Però en qualsevol circumstància i en tots els casos, les orientacions de la Unió Europea i el mateix Ministeri insisteixen en la necessitat de l'adquisició per part de la ciutadania de les competències clau com a condició indispensable per aconseguir que els individus assolixin un ple desenvolupament integral.

DeSeCo (2003) va definir el concepte competència com "la capacitat de respondre a demandes complexes i dur a terme diverses de forma adequada". I en aquest sentit, la competència "suposa una combinació d'habilitats pràctiques, coneixements, motivació, valors ètics, actituds, emocions, i altres components socials i de comportament que es mobilitzen conjuntament per aconseguir una acció eficaç". D'altra banda, a l'annex I del document que estem esmenant es llegeix: "El perfil competencial de sortida parteix d'una visió alhora estructural i funcional de les competències clau l'adquisició per part de l'alumnat es considera indispensable per al seu desenvolupament personal, per resoldre situacions i problemes dels diferents àmbits de la seva vida, crear noves oportunitats de millora, així com per desenvolupar la seva socialització, aconseguir la continuïtat del seu itinerari formatiu i inserir-se i participar activament en la societat..." En aquest sentit, si s'analitzen les competències, els aspectes relacionats amb allò corporal, que tanta importància té en el dia a dia i al llarg de la vida, queden relegats a un segon pla o a l'oblit... Aquesta és la raó de la necessitat de la seva incorporació a les determinades com a competències clau a Catalunya.

La Competència Corporal per a la Salut i Qualitat de Vida pretén cobrir un espai competencial clar, imprescindible per al desenvolupament integral de l'individu, l'àmbit d'actuació del qual es troba més enllà de la Competència Motriu específica i unívoca de l'àrea d'Educació Física (Pérez-Pueyo, García-Busto, Hortigüela, Aznar, & Vidal, 2016). Per això, és imprescindible diferenciar la motricitat que desenvolupem en Educació Física (condició física, recreació, esport..., específica de la competència motriu pròpia i particular de la nostra matèria), d'aquella motricitat que tota persona, independentment que faci activitat física o no, requereix per al seu desenvolupament personal i psicoevolutiu; i que és de la qual estem tractant en aquesta nova competència.

En aquest sentit, són moltes les possibilitats d'acció a les aules i on la incorporació d'aquesta Competència Corporal clau té diversos aliats gens bandejables com a "falques motrius" (López-Pastor et al., 2013; Vaca, 2007) en l'etapa de primària.

Les escasses referències que es poden trobar a la Competència Personal, Social i d'Aprenre a Aprenre fan que, en realitat, el cos es trobi totalment oblidat o almenys silenciats a l'escola. I la seva importància és cabdal, ja que la infància i l'adolescència són unes etapes en què, precisament, el cos viu uns canvis físics, morfològics i de funció com en cap altra etapa de la vida.

Bibliografia

Consell europeu (2000). *El Consejo Europeo extraordinario de Lisboa (marzo de 2000): hacia la Europa de la innovación y el conocimiento*. http://publications.europa.eu/resource/cellar/ade37b54-018f-45a6-bf48-95ff11598b1f.0005.02/DOC_2 (febrer 2022)

DeSeCo (2003). *La definición y selección de competencias clave. Resumen ejecutivo*. <https://www.deseco.ch/bfs/deseco/en/index/03/02.parsys.78532.downloadList.94248.DownloadFile.tmp/2005.dscexecutivesummary.sp.pdf> (febrer 2022)

López Pastor, V., Aldama Gil, B., Martín, M., y Arroyo, M. A. (2006). Elaboración de material curricular sobre «cuñasmotrices». Un proyecto cooperativo de formación permanente del profesorado. *Congreso Internacional de Actividades Físicas Cooperativas*. La Peonza: Valladolid (CD-R).

OCDE (1999) *El trabajo de la OCDE sobre educación y competencias*. <https://www.oecd.org/education/El-trabajo-de-la-ocde-sobre-educacion-y-competencias.pdf> (febrer 2022)

Parlament europeu (2006). *Recomendación del Parlamento europeo y del consejo de 18 de diciembre de 2006 sobre las competencias clave para el aprendizaje permanente*. <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:394:0010:0018:ES:PDF> (febrer 2022)

Pérez-Pueyo, Ángel, García Busto, O., Hortigüelaalcalá, d., Aznar cebamano, m., & Vidal Valero, S. (2016). ¿Es posible una (verdadera) competencia clave relacionada con lo motriz? La competencia corporal. *Revista Española De Educación Física Y Deportes*, (415), Pág.: 51–71. Recuperat a partir de <https://www.reefd.es/index.php/reefd/article/view/507> (febrer 2022)

UNESCO (1996) *La Educación en la era de la información, informe a la UNESCO de la Comisión Internacional sobre la Educación para el Siglo XXI (compendio)*. https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000109590_spa (febrer 2022)

Unió europea (2009). *Conclusiones del Consejo, de 12 de mayo de 2009, sobre un marco estratégico para la cooperación europea en el ámbito de la educación y la formación (ET 2020)*. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/ALL/?uri=CELEX%3A52009XG0528%2801%29> (febrer 2022)

Vaca, M. (2007). Un proyecto para una escuela con cuerpo y en movimiento. *Ágora para la educación física y el deporte*, 4-5: 91-110

<p>Annex 6. Horaris</p>	<p>Per a l'àrea d'EF s'atorguen 385 hores lectives en l'Educació primària i 280 en l'ESO.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Preveure 3 hores setmanals d'EF obligatòries en tots els cursos de l'educació bàsica. • De la mateixa manera que s'estableix a l'ESO, establir a l'educació primària el nombre d'hores mínimes d'EF per a cada curs. • Preveure optatives de 4t curs vinculades amb l'EF 	<p><i>Justificació a continuació</i></p>
--------------------------------	---	--	--

<p>Article 19, p. 21</p>	<p>Oferir Educació Física als alumnes que no poden obtenir el títol de Graduat en ESO.</p>	
<p style="text-align: center;">Comentari / Justificació</p> <p>Entesa com aquella àrea curricular que pretén la formació integral de les persones mitjançant el cos i el moviment (Pastor Pradillo 2007), els àmbits d'intervenció de l'Educació Física abasten, segons indicacions de la Comissió Europea (Comissió Europea/EACEA/Eurydice, 2013) el desenvolupament físic, el desenvolupament personal i el desenvolupament social de l'alumnat.</p> <p>Aquests tres grans aspectes es poden concretar en cinc grans àmbits d'intervenció educativa des de l'àrea d'EF: la corporeïtat, l'alfabetització motriu, la millora de la salut, el vessant social de l'activitat física i l'esport i l'activitat motriu com a marc privilegiat per al desenvolupament cognitiu. A continuació farem una breu descripció de cadascun d'aquests àmbits.</p> <p>Coincidim amb Planella (2005) que el cos és el gran ignorat de l'escola, fet que porta a mantenir les concepcions dualistes de l'ésser humà que tant dificulten l'educació integral de les persones. És evident que el cos, la corporeïtat, ha d'estar present en el dia a dia quotidià dels centres educatius, de tal manera que, tal com afirmen González-Platte i Sepúlveda Gallardo (2021) s'hauria de reflexionar sobre l'educació des del cos, la manera en què el cos està a l'escola i la inclusió del cos i d'allò corporal als currículums i els plans d'estudi. També ho és, però, que l'educació del cos i mitjançant el cos hi ha de prendre un paper rellevant, atès el caràcter unànimement intel·lectual de la pràctica totalitat de les àrees curriculars. L'escenari des d'on s'ha d'emprendre aquesta intervenció educativa és, per definició, l'àrea d'EF.</p> <p>D'altra banda, dotar les persones d'un bagatge motor adequat permetrà a les persones desenvolupar-se i interactuar amb èxit al seu entorn natural i social. Es tracta, d'aquesta manera d'afavorir l'adquisició de patrons de moviment que contribueixin a un coneixement i acceptació correctes de la realitat corporal, així com a desenvolupar activitats que afavoreixin la realització personal, la millora de la salut, l'expressivitat (comunicació no verbal) i les relacions socials. Cal, en definitiva, cercar l'alfabetització motriu de l'alumnat (ICSSPE 2013) per permetre que tregui tot el potencial (salut, lleure, comunicació, autoconeixement, etc.) que el seu desenvolupament motor conté.</p> <p>Avui dia ningú no posa en dubte l'enorme relació que existeix entre l'activitat física i la promoció de la salut, tant des d'una perspectiva general (Department of Health and Social Care, 2011), com de manera específica durant la infància i l'adolescència (Boreham i Riddoch, 2001). Hi ha un cert acord a recomanar, en aquestes etapes, un mínim de 60 minuts diaris d'activitat física variada, incloent-hi activitats aeròbiques i de reforç muscular (Department of Health and Social Care, 2019), tot i que alguns autors eleven aquesta quantitat fins als 90 -120 minuts per dia (Dugdill, Crone i Murphy, 2009). D'altra banda, la majoria d'opinions coincideixen a considerar que l'escola és l'escenari òptim per a la promoció de la salut (Ministerio de Sanidad y Consumo y Ministerio d'Educación y Ciencia, 2006) i, dins aquesta, l'àrea d'Educació Física.</p> <p>La presència de l'esport a la societat i la seva influència en aspectes com l'educació en valors, la integració social o la promoció personal han estat reafirmades per gairebé tots els organismes internacionals (únicament com a exemples: Comissió Europea, 2011; Comissió Europea/EACEA/Eurydice, 2013; Comissió de les Comunitats Europees, 2007; Consell d'Europa, 2000; Consell d'Europa, 2014; Parlament Europeu, 2007; UNESCO, 2013).</p> <p>Tanmateix, avui dia s'accepta de manera pràcticament unànime que no és la simple pràctica de l'esport la que porta a aconseguir els beneficis abans esmentats, sinó que cal incidir sobre l'activitat duta a terme per aconseguir que desplegui, en la direcció desitjada, tot el seu potencial educatiu (Duran, 2006; Philipot et al., 2021). És per aquest motiu que cal donar eines i recursos a les i els ciutadans perquè entenguin el fenomen esportiu i per dotar-los dels recursos que els permetin disposar de la necessària capacitat crítica i autonomia per desenvolupar-se com a practicants, espectadors i consumidors d'esport (Velázquez, 2001; Prat, Soler, Ventura i Tirado, 2006). Entenem, com Wallhead <i>et al.</i> (2021), que l'EF escolar és l'espai idoni per tractar de manera educativa una qüestió amb tanta repercussió social.</p> <p>La quantitat i importància de les evidències que l'activitat física, a causa dels seus efectes sobre el sistema nerviós, té un paper facilitador i optimitzador del funcionament cognitiu de les persones, no deixa de créixer. Aquesta influència s'ha analitzat tant posant el focus únicament en els efectes purament fisiològics de l'activitat física (Luban et al., 2016), com des d'una perspectiva més àmplia en la qual també es tenen en compte altres aspectes, com les demandes cognitives implícites en la realització de determinades tasques motrius (Pesce et al., 2016). Des d'aquestes dues perspectives s'han trobat evidències de la influència positiva de l'activitat física sobre les funcions executives (Hillman et al., 2014; Álvarez-Bueno et al., 2017; Vazou et al., 2019) o la memòria (Pesce et al., 2009; Loprinzi, 2019; Wanner, Cheng &Steib, 2020). Així, podem afirmar (amb molta base científica) que amb una intervenció correcta des de l'àrea d'EF es pot contribuir al desenvolupament cognitiu durant la infància i l'adolescència.</p>		

Creiem que els arguments esgrimits justifiquen el potencial educatiu de l'àrea. Cal entendre, però, que aquests beneficis no es deriven directament de la realització d'activitat física, sinó que cal una **intervenció intencionada, planificada, duradora i constant**. L'únic sector professional específicament capacitat per fer aquesta intervenció és el **professorat especialista en EF** i l'únic context on aquesta intervenció pot ser duta a terme és l'**àrea d'EF** en totes les etapes del sistema educatiu. Per aquest motiu demanem una càrrega lectiva setmanal mínima de 3 hores a la setmana per a l'EF de les etapes primària, secundària obligatòria i batxillerat.

Bibliografia

- Alvarez-Bueno, C., Pesce, C., Cervero-Redondo, I., Sanchez-Lopez, M., Martínez-Hortelano, J. A., & Martínez-Vizcaino, V. (2017). The effect of physical activity interventions on children's cognition and metacognition: A systematic review and meta-analysis. *Journal of the American Academy of Child & Adolescent Psychiatry*, 56(9), 729-738.
- Boreham, C. y Riddoch, C. (2001) The physical activity, fitness and health of children. En *Journal of Sports Sciences*, 19:12, 915-929, <http://dx.doi.org/10.1080/026404101317108426>(gener 2022)
- Consell d'Europa (2000) Consell europeu de Niça (7-10/XII/2000 - annex IV) http://www.europarl.europa.eu/summits/nice2_es.htm#an4 (gener 2022)
- Consell d'Europa (2014). Resolució del Consell i dels Representants de los Governos dels Estats membres (21 de maig de 2014).” [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/PDF/?uri=CELEX:42014Y0614\(03\)&from=ES](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/PDF/?uri=CELEX:42014Y0614(03)&from=ES) (gener 2022)
- Comissió de les Comunitats Europees (2007). Llibre blanc sobre l'esport. <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/PDF/?uri=CELEX:52007DC0391&from=ES> (gener 2022)
- Comissió Europea (2011). Sport and free movement. <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52011SC0066&from=EN> (gener 2022)
- Comisión Europea/EACEA/Eurydice, 2013. L'Educació física i l'esport en els centres escolars d'Europa. Informe Eurydice. Oficina de Publicacions de la Unió Europea. https://sede.educacion.gob.es/publiventa/descarga.action?f_codigo_agc=16113 (gener 2022)
- Department of Health and Social Care (2019). UK Chief Medical Officers' Physical Activity Guidelines. https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/832868/uk-chief-medical-officers-physical-activity-guidelines.pdf (gener 2022)
- Dugdill, L., Crone, D., Murphy, R. (Eds.)(2009). *Physical Activity and Health Promotion : Evidence-based Approaches to Practice*. Chicester: John Wiley and sons.
- Duran, JL (2006) la actividad física y el deporte: una oportunidad para transmitir valores. En Duran, JL y Jiménez, PJ (Comp) Los valores en movimiento. La actividad física y el deporte como medio de educación en valores. Consejo Superior de Deportes. Serie ICD nº 45.
- González-Plate, L. I., Sepúlveda-Gallardo, C. B. (2021). Investigación documental sobre el cuerpo y la corporeidad en la escuela. *Revista Electrónica Educare*, 25(3), 567-582. <https://dx.doi.org/10.15359/ree.25-3.31>
- ICSSPE (International Council of Sport Science and Physical Education) 2013. Physical literacy. Monográfico del *Journal of Sport Science and Physical Education*, 65. http://www.icsspe.org/sites/default/files/bulletin65_0.pdf#page=29
Visitat gener 2022
- Hillman, C. H., Pontifex, M. B., Castelli, D. M., Khan, N. A., Raine, L. B., Scudder, M. R., ... & Kamijo, K. (2014). Effects of the FITKids randomized controlled trial on executive control and brain function. *Pediatrics*, 134(4), e1063-e1071.
- Loprinzi, P.D., 2019. An integrated model of acute exercise on memory function. *Med. Hypotheses* 126, 51–59. <https://doi.org/10.1016/j.mehy.2019.03.010>
- Luban, D., Richards, J., Hillman, C., Faulkner, G., Beauchamp, M., Nilsson, M., ... & Biddle, S. (2016). Physical activity for cognitive and mental health in youth: a systematic review of mechanisms. *Pediatrics*, 138(3).
- Ministerio de Sanidad y Consumo, Ministerio de Educación y Ciencia (2006). *Actividad física y salud en la infancia y la adolescencia*. Guía para todas las personas que participan en su educación. Madrid: Autor. <https://www.mscbs.gob.es/ciudadanos/proteccionSalud/adultos/actiFisica/docs/ActividadFisicaSaludEspanol.pdf> Visitat gener 2022.

Parlament europeu (2007). Informe sobre la funció de l'esport a l'educació <https://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A6-2007-0415+0+DOC+XML+V0//ES> (gener 2022).

Pastor Pradillo, J.L. (2007). Fundamentación epistemológica e identidad de la educación física. *Profesorado. Revista de Currículum y Formación de Profesorado*, 11(2), . [data de Consulta 27 de gener de 2022]. ISSN: 1138-414X. Disponible en: <https://www.redalyc.org/articulo.oa?id=56711203>

Pesce, C., Crova, C., Cereatti, L., Casella, R., Bellucci, M., 2009. Physical activity and mental performance in preadolescents: Effects of acute exercise on free-recall memory. *Ment. Health Phys. Act.* 2, 16–22. <https://doi.org/10.1016/j.mhpa.2009.02.001> (gener 2022)

Pesce, C., Masci, I., Marchetti, R., Vazou, S., Sääkkslahti, A., & Tomporowski, P. D. (2016). Deliberate play and preparation jointly benefit motor and cognitive development: mediated and moderated effects. *Frontiers in Psychology*, 7, 349.

Philpot, R., Gerdin, G., Smith, W., Linner, S., Schenker, K., Westlie, K., Moen, K.M. & Larsson, L. (2021) Taking action for social justice in HPE classrooms through explicit critical pedagogies. *Physical education and sport pedagogy*, 26 (6) 662-674 <https://doi.org/10.1080/17408989.2020.1867715>

Planella, J. (2005). Pedagogía y hermenéutica del cuerpo simbólico. *Revista de Educación*, 336, 189-201

Prat, M., Soler, S., Ventura, C. y Tirado, M.A. (2006). El deporte como instrumento para el desarrollo de la capacidad crítica de los adolescentes. En Duran, JL y Jiménez, PJ (Comp) Los valores en movimiento. La actividad física y el deporte como medio de educación en valores. Consejo Superior de Deportes. Serie ICD nº 45.

UNESCO (2013) Declaració de Berlín <http://unesdoc.unesco.org/images/0022/002211/221114s.pdf> (Gener 2022)

Velázquez, R (2001) en Contreras, O., Torres, E i Velázquez, R (2001) Iniciación Deportiva. Madrid: Síntesis.

Vazou, S., Pesce, C., Lakes, K., & Smiley-Oyen, A. (2019). More than one road leads to Rome: a narrative review and meta-analysis of physical activity intervention effects on cognition in youth. *International Journal of Sport and Exercise Psychology*, 17(2), 153-178.

Wanner, P., Cheng, F.H., Steib, S., 2020. Effects of acute cardiovascular exercise on motor memory encoding and consolidation: A systematic review with meta-analysis. *Neurosci. Biobehav. Rev.* 116, 365–381. <https://doi.org/10.1016/j.neubiorev.2020.06.018> (gener 2022)

Wallhead, T., Hastie, P.A., Harvey, S. & Pill, S. (2021). Academics' perspectives on the future of sport education. *Physical education and sport pedagogy*, 26 (5) 533-548. <https://doi.org/10.1080/17408989.2020.1823960>

Article 25. p. 25

5. Per a l'alumnat d'ESO amb una dedicació significativa a l'esport i que participa regularment en competicions que impliquen una alta exigència personal, el centre educatiu pot valorar la conveniència d'adoptar mesures i suports addicionals d'atenció educativa a fi de promoure que avancin en l'assoliment de les competències de l'etapa de totes les matèries, afavorir el seu desenvolupament personal i social i facilitar-los la màxima participació en les activitats/accions educatives del seu grup de referència, sempre que sigui possible, així com en la resta d'activitats de centre. En el cas que aquests esportistes tinguin la consideració d'alt rendiment o alt nivell, avalada per la certificació del Consell Català de l'Esport, poden, addicionalment, sol·licitar al seu centre educatiu que se'ls reconegui la matèria d'Educació Física, segons el procediment que estableixi el Departament d'Educació. La matèria que s'hagi convalidat no té qualificació ni computa a l'efecte de càlcul de la nota mitjana.

Clarificar el Decret d'acord amb els detalls que es remarquen als Documents per a l'organització i la gestió dels centres (Curs 2021-2022): 3.4.2 Mesures i suports adreçats a alumnat que simultanieja l'ESO amb música, dansa o esport.

Cal revisar el punt b.1. Alumnes amb dedicació significativa a l'esport inclosos en algun dels programes ARC (esportistes d'alt rendiment català). Poden sol·licitar el reconeixement de la matèria d'Educació Física. Canviar Programa ARC per estudiants esportistes DAN (Deportista de Alto Nivel), ANC (Alt Nivell Català) o AR (Alto Rendimiento). Els esportistes ARC no tenen per què tenir les consideracions anteriors, que són les úniques que normativament permeten el reconeixement de la matèria educació física (REAL DECRETO 971/2007, de 13 de julio, sobre deportistas de alto nivel y alto rendimiento (BOE 177/2007).

<p>Article 25. p. 25</p>	<p>1. En el 4t curs de l'educació primària i en el 2n curs de l'educació secundària obligatòria, tots els centres realitzaran una prova d'avaluació diagnòstica de les competències adquirides per l'alumnat, que tindrà un caràcter formatiu i orientador per als centres...</p> <p>3. En el 6è curs de l'educació primària i en el 4t curs de l'educació secundària obligatòria es farà una avaluació de caràcter mostral de les competències adquirides per l'alumnat al llarg de cada etapa educativa.</p>	<p>Considerar que en les avaluacions diagnòstiques de les competències adquirides per l'alumnat s'inclogui l'Educació Física. Habitualment aquestes avaluacions s'han focalitzat en les matèries tradicionalment anomenades "instrumentals" (Llengua Catalana, Llengua Castellana, Llengua Estrangera i Matemàtiques). D'altra banda, si els referents de sortida de l'educació bàsica són les competències clau, i el Decret insisteix en la realització de projectes transversals, s'hauria de justificar que l'avaluació diagnòstica sigui disciplinària o per matèries. Aquesta és una situació que es manté des del Decret 2007 i 2015 (article 22 Avaluació diagnòstica).</p>
---------------------------------	--	---

QUADRE 2: Modificacions a la proposta de nou currículum EDUCACIÓ PRIMÀRIA (2): aspectes específics de l'àrea d'Educació Física

a primària (annex 2 "Àrees d'educació primària" – "Àrea d'Educació Física" p. 97-117)

Localització	Proposta (literal)	Modificació suggerida	Comentaris
Introducció Pàgina 97, 2n paràgraf	<i>Això implica donar resposta a una sèrie de reptes que estan relacionats amb el coneixement i domini del propi cos en moviment...</i>	<i>Això implica donar resposta a una sèrie de reptes que estan relacionats amb el coneixement i domini del cos propi en moviment i de la motricitat...</i>	Tal com està redactat, fa la sensació que l'atenció ha d'estar centrada en el "cos en moviment" quan ho ha d'estar, en general, en el cos, estigui estàtic o en moviment. Com a exemple, en el criteri d'avaluació 2.1, a la pàgina 102, es fa referència explícita al "descans" fet poc compatible amb l'expressió "el cos en moviment"
Introducció Pàgina 98, penúltim paràgraf	<i>Les competències de l'àrea d'educació física a l'etapa de l'educació primària estableixen lligams amb les de les altres àrees, especialment amb les de l'àrea de coneixement del medi natural, social i cultural, de l'àrea d'educació artística i de l'àrea d'educació en valors cívics i ètics. Per això és recomanable que el desenvolupament de les diferents situacions d'aprenentatge incorpori enfocaments interdisciplinaris en la mesura que sigui possible.</i>	<i>Les competències de l'àrea d'Educació Física a l'etapa de l'educació primària estableixen lligams amb les de les altres àrees, especialment amb les de l'àrea de Coneixement del Medi Natural, Social i Cultural, de l'àrea d'Educació Artística+, de l'àrea d'Educació en Valors Cívics i Ètics i de les àrees de llengües pel que fa al llenguatge no verbal. Per això és recomanable que el desenvolupament de les diferents situacions d'aprenentatge incorpori enfocaments interdisciplinaris en la mesura que sigui possible.</i>	Al llarg del document es troben moltes referències al vessant expressiu i comunicatiu de l'EF. Per aquest motiu no entenem que no s'indiqui la vinculació amb les diferents àrees de llengua, sobre tot pel que fa al llenguatge no verbal com a component cabdal en l'acte comunicatiu.
Competència específica 1. Comentaris Pàgina 101, 2 darrers paràgrafs de la competència específica 1.	<i>Els jocs preesportius, reduïts i esports adaptats i alternatius encaminats a la iniciació dels esports més institucionalitzats, que es presentaran amb tota la seva normativa i característiques durant l'etapa de l'educació secundària i que es troben a mig camí entre el joc lliure i el joc esportiu estàndard o esport també poden ser un bon recurs. Parteixen d'unes regles inicials, però tenen un gran marge de canvi i de modificació mentre es practiquen, així com la possibilitat de construir i donar lloc a nous jocs. El professorat i l'alumnat poden introduir modificacions en diferents elements dels jocs pel que fa a l'espai, el temps, els participants, el material i les normes. Aquestes modificacions han de permetre afavorir la participació activa de tot l'alumnat evitant eliminacions i temps d'espera amb independència del nivell d'habilitat, integrar tots els gèneres en les mateixes activitats, reduir la competitivitat i fomentar la cooperació.</i>	<i>Els jocs preesportius, reduïts i esports adaptats i alternatius encaminats a la iniciació dels esports més institucionalitzats, que es presentaran amb tota la seva normativa i característiques durant l'etapa de l'educació secundària i que es troben a mig camí entre el joc lliure i el joc esportiu estàndard o esport també poden ser un bon recurs. Parteixen d'unes regles inicials, però tenen un gran marge de canvi i de modificació mentre es practiquen, així com la possibilitat de construir i donar lloc a nous jocs. El professorat i l'alumnat poden introduir modificacions en diferents elements dels jocs pel que fa a l'espai, el temps, els participants, el material i les normes. Aquestes modificacions han de permetre, per sobre de tot, aprofitar tot el potencial educatiu de l'activitat esportiva molt més enllà de l'aprenentatge específic dels seus elements constituents i, alhora, afavorir la participació activa de tot l'alumnat evitant eliminacions i temps d'espera amb independència del nivell d'habilitat, integrar tots els gèneres en les mateixes activitats, reduir</i>	Entenem que el darrer paràgraf té un enfocament en negatiu que no es valora com adequat. De manera similar, no acabem de comprendre l'expressió "pràctica assimilada als esports" i som de l'opinió que més que clarificar afegeix incertesa i confusió al text. Creiem que amb la inclusió del nou text que proposem dins del primer paràgraf queda prou clar el missatge sense fer prejudicis sobre la inclusió de les activitats (pre)esportives en el context de l'àrea. Pel que fa als esports més populars o, com s'anomenen al text "coneguts i de molta difusió", creiem que instar a defugir-los entra en una contradicció flagrant amb l'esperit amb què s'han redactat els comentaris de la competència específica 4, on s'insta a la participació en activitats esportives organitzades en l'entorn, quan la major part d'aquestes activitats formen part d'aquests esports més populars. Entenem que el problema no és que a l'escola es faci allò que té més presència social,

	<i>En tot cas cal defugir de la pràctica assimilada als esports, especialment d'aquells coneguts i de molta difusió, sobre tot sense adaptacions.</i>	<i>la competitivitat i fomentar la cooperació. En tot cas caldrà tenir present que aquestes activitats pre-esportives també han de fer referència a les modalitats amb poca presència social (esports minoritaris).</i>	sinó no fer allò que no la té. Per aquest motiu proposem afegir nou text al final del paràgraf.
Sabers, cinquè i sisè cursos, Activitats motrius lúdiques, culturals i expressives, Joc Pàgina 116 afegir un ítem (2a posició)	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Comprensió del fet que les pràctiques de les diferents activitats físiques, jocs i esports no estan associades a un gènere determinat.</i> - <i>Coneixement de dones esportistes referents actuals i del passat valorant els mèrits que les han convertit en referent.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Comprensió del fet que les pràctiques de les diferents activitats físiques, jocs i esports no estan associades a un gènere determinat.</i> - <i>Comprensió dels mecanismes socials que han originat la poca presència relativa de l'esport femení (versus el masculí) i valoració de la necessitat de reparar aquesta circumstància</i> - <i>Coneixement de dones esportistes referents actuals i del passat valorant els mèrits que les han convertides en referent.</i> 	Creiem que al llarg del cicle superior haurien d'entendre (i mostrar una actitud crítica i de reparació) quines característiques de la nostra societat han originat que l'esport femení tingués, comparat amb el masculí, un paper tan minoritari i marginal.

ANÀLISI DE LA MATÈRIA D'EDUCACIÓ FÍSICA A L'ESO (ANNEX 3)

Estructura general.

La primera idea és la simplicitat del currículum d'EF_ESO, que es basa en una estructura de tres grans apartats: Presentació de la matèria EF / Competències específiques / Sabers. Aquesta aparent simplicitat d'estructura es posa de manifest quan es comparen aquests tres únics apartats amb les estructures més elaborades dels currículums 2007_2015.

A. Presentació de la matèria d'EF

Principals responsabilitats de la matèria (paràgraf 1), sintèticament:

- Consolidar un estil de vida actiu i saludable (directament vinculat al repte 3 dels desafiaments de l'Educació Bàsica presentats a l'annex I)
- Coneixement de la corporalitat pròpia.
- Processos de decisió que intervenen en la resolució de situacions motrius.
- Gaudi de les manifestacions culturals de caràcter motriu.
- Ocupació del temps de lleure a través de la pràctica d'activitats físiques sostenibles (repte 1, evitar la degradació del medi ambient) per combatre el sedentarisme.
- Consolidació de valors cívics i habilitats socials per conviure en societat (repte 9).

El currículum també informa de la manera que s'han dissenyat les competències específiques de la matèria, d'acord amb el perfil competencial de sortida i els objectius generals de l'etapa. Aquesta aportació és molt important. Un dels primers pensaments del professor d'EF serà preguntar-se per què són aquestes les competències específiques escollides i no unes altres i, per tant, saber de la seva elaboració:

Perfil competencial de sortida de l'ensenyament bàsic +

objectius generals d'aquesta etapa =

competències específiques de la matèria

Cal recordar que el perfil competencial de sortida són les 8 competències clau genèriques aprovades pel Consell de la Unió Europea (2018), de difícil vinculació amb la matèria Educació Física. Al mateix temps, en l'anàlisi general del Decret, també s'ha marcat el fet que només un dels objectius de l'Educació Bàsica són directament associats a l'EF. Per tant, la definició de les competències específiques parteix de documents molt allunyats de la pròpia especificitat de la matèria.

Refermem el paràgraf que s'ha escrit en els comentaris sobre el Decret general, que seria molt important precisar les relacions i limitacions entre els conceptes vectors del model educatiu (àmbits), competències clau europees, principis generals del currículum (art. 2), els principis pedagògics del currículum (art. 3) i els reptes de l'Educació Bàsica (annex I). Com s'articulen i

interaccionen tots aquests elements. Aquests darrers semblen una repetició reiterativa dels vectors, que podrien haver esdevingut precisament els principis pedagògics del nou model.

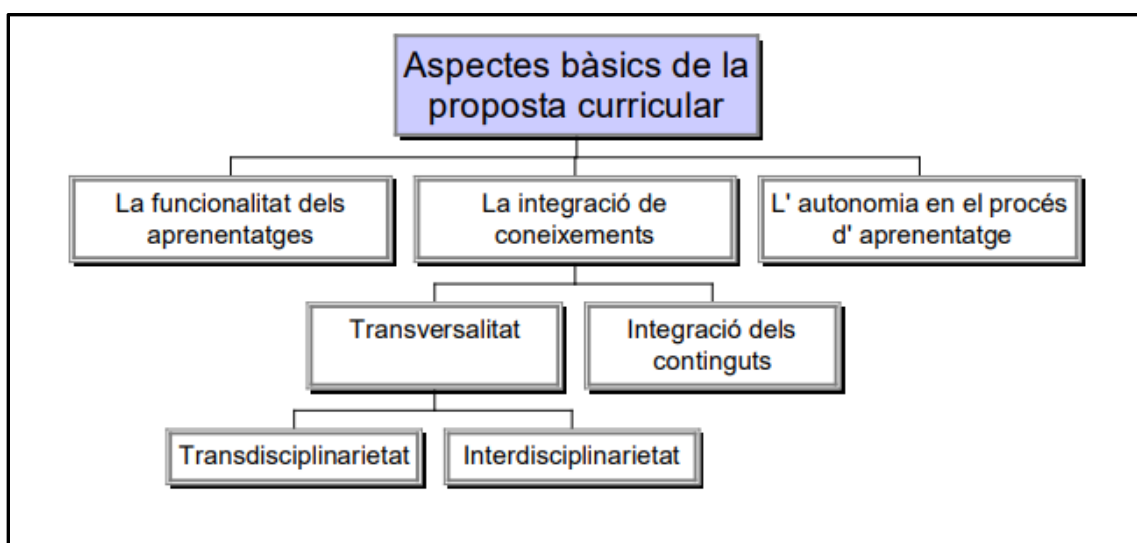
Definicions operatives del currículum: els criteris d'avaluació i els sabers, **graduats a través dels cicles**, es vertebraren al voltant de les competències específiques. Els criteris d'avaluació permeten mesurar el grau de desenvolupament de les competències específiques.

IMPORTANT: Efectivament, el Decret (art. 6), explica que l'ESO té dos cicles: de 1r a 3r (1r cicle) i 4t (2n cicle). Però NO és cert que els criteris d'avaluació i els sabers estiguin graduats a través dels cicles definits en el Decret. Estan graduats 1r i 2n curs / 3r i 4t curs. Cal dir que no és l'única matèria, però sí que caldria ser més precisos en el redactat i, en tot cas, especificar per què no es fa aquesta graduació mitjançant els cicles marcats pel Decret.

La utilització responsable de la tecnologia com a eina útil de l'EF: dispositius mòbils, polseres d'activitat, codis QR, monitorització de la salut, geolocalització... (relació clara amb el repte educatiu 6 de cultura digital). Cal recordar que l'antic Decret del 2015 ja presentava inserit en el currículum d'EF continguts clau digitals que s'havien de desenvolupar des d'aquesta matèria per nodrir els coneixements de l'Àmbit Digital, de caràcter transversal (matèries que han desaparegut en l'esborrany del nou Decret).

La vinculació amb altres matèries és evident i plausible. És recomanable que les diferents situacions d'aprenentatge incorporin projectes interdisciplinaris en la mesura que sigui possible.

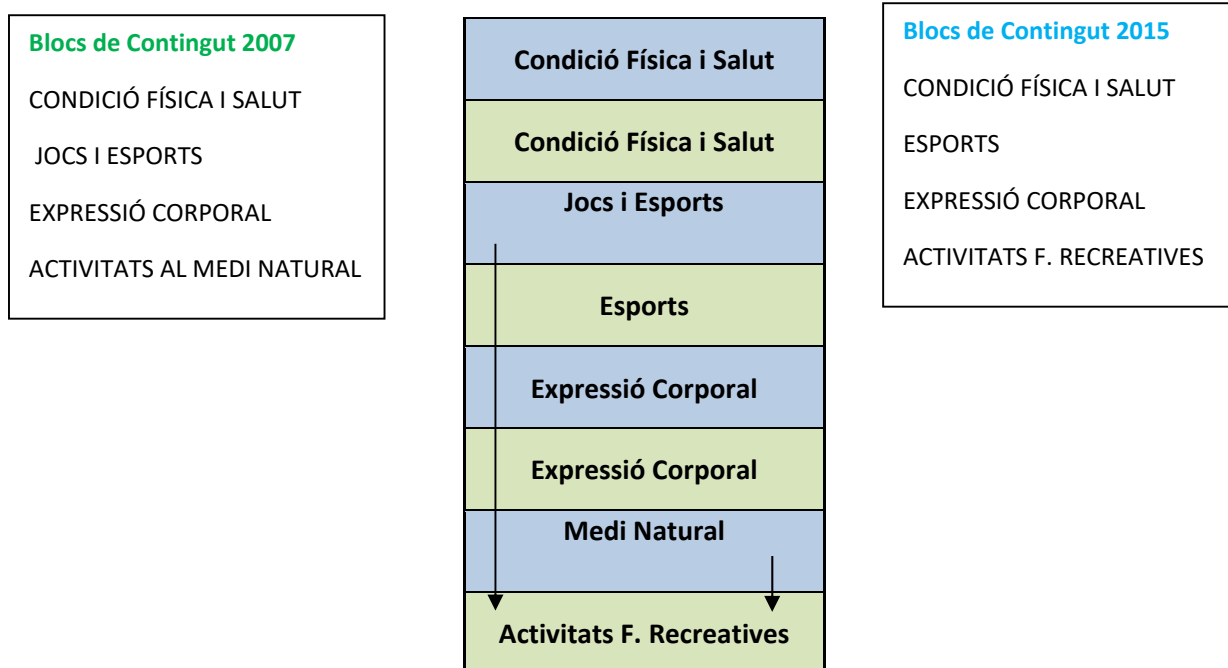
Aparició molt tènue de la transversalitat entre matèries. Al Decret del 2007 apareixien propostes concretes de connexions dels continguts de cada curs amb diferents matèries (transdisciplinarietat). Els documents de l'època explicaven clarament que per fer competencials els aprenentatges, aquests havien de ser totalment transversals, tot barrejant la interdisciplinarietat (barreja dels blocs de continguts propis de la matèria) i la transdisciplinarietat (la connexió efectiva amb d'altres matèries del currículum). Quines són les concepcions actuals sobre aquests procediments?

Al Decret del 2015 les anteriors paraules desapareixen i es remarca la globalització de les propostes envers una metodologia competencial. Breus relacions transdisciplinars i interdisciplinars s'entreveuen en el document d'anàlisi de les vuit competències pròpies de l'EF (desembre 2015). La informació actual sobre això és molt minsa i poc definida, només destaca el mot *interdisciplinar*, malgrat que el decret empeny l'actuació docent envers els projectes transversals.

5 Blocs de sabers per generar aprenentatges globals, rics i variats. **Les unitats didàctiques no han d'estar centrades exclusivament en un únic bloc de sabers, sinó que han d'integrar sabers procedents de diferents blocs.** Molt interessant i seguiment lògic dels decrets anteriors, idea d'interdisciplinarietat (2007).

Des del 2007 fins al 2022, els blocs de contingut de l'Educació Física han estat relativament estables, amb algunes modificacions al 2015 respecte del Jocs i Esports (es separen i s'inclouen els Jocs a les Activitats Físiques Recreatives), i la integració del Medi Natural a les Activitats Físiques Recreatives. Condició Física i Salut i Expressió Corporal mantenen la seva rellevància. A més, cal remarcar que Expressió Corporal era l'únic Bloc de Contingut que es mantenia idèntic per Primària, Secundària i Batxillerat.

Blocs de **sabers** (desapareix el concepte contingut) de l'Educació Física a l'esborrany 2022:

1. VIDA ACTIVA I SALUDABLE (*Evolució de Condició Física i Salut*)
2. RESOLUCIÓ DE PROBLEMES EN SITUACIONS MOTRIUS (*Motricitat i Esport*)
3. ACTIVITATS MOTRIUS LÚDIQUES, CULTURALS I EXPRESSIVES (*Jocs i Expressió Corporal*)
4. INTERACCIÓ AMB L'ENTORN EN EL TEMPS DE LLEURE (*Activitats Físiques Recreatives*)
5. AUTOREGULACIÓ EMOCIONAL I INTERACCIÓ SOCIAL EN SITUACIONS MOTRIUS.

A primer cop d'ull: pèrdua d'identitat de l'**Expressió Corporal**, desaparició de la paraula **Esport**, addició d'un bloc de contingut molt transversal (lligat al **Vector 5. Benestar emocional**, que abasta tant l'experiència subjectiva de sentir-se bé, en harmonia i amb tranquil·litat, com també l'experiència personal de satisfacció amb si mateix per poder fer front a les dificultats i superar-les en positiu).

VIDA ACTIVA I SALUDABLE: activitat física i els hàbits saludables, que aborden els components de la salut física, mental i social a través de relacions positives en contextos de pràctica fisicoesportiva, rebutjant comportaments antisocials o contraris a la salut que poden produir-se en aquests àmbits. Tanmateix hi ha els sabers associats a l'alimentació, ergonomia, descans, primers auxilis i la prevenció de lesions, entre d'altres. S'articula en els següents sabers:

- Activitat física saludable
- Hàbits saludables
- Primers auxilis i prevenció de lesions
- Recursos digitals al servei de la pràctica esportiva

RESOLUCIÓ DE PROBLEMES EN SITUACIONS MOTRIUS: caràcter **transdisciplinari** i aborda tres aspectes clau: la presa de decisions, l'ús eficient dels components qualitatius i quantitatius de la motricitat, i els processos de creativitat motriu. Aquests sabers han de desenvolupar-se en contextos molt variats de pràctica que, en qualsevol cas, han de respondre a la lògica interna de l'acció motriu des de la qual s'han dissenyat els sabers: accions individuals, cooperatives, d'oposició i de col·laboració-oposició. S'articula en els sabers següents:

- Esquema corporal
- Habilitats motrius bàsiques i específiques (tècnica, tàctica i estratègia) per a la resolució de situacions motrius
- Resolució de reptes i projectes motors

ACTIVITATS MOTRIUS LÚDIQUES, CULTURALS I EXPRESSIVES: coneixement dels jocs i danses populars i tradicionals, la cultura artístic expressiva contemporània i l'esport com a manifestació cultural. S'articula en els sabers següents:

- Jocs i danses populars
- Expressió i comunicació corporal

Els **Jocs** tornen a canviar de bloc de continguts per tercera vegada en tres decrets curriculars!

INTERACCIÓ AMB L'ENTORN EN EL TEMPS DE LLEURE: incideix sobre la interacció amb el medi natural i urbà des d'una triple vessant: ús des de la motricitat, conservació des d'una visió sostenible i caràcter compartit des d'una perspectiva comunitària de l'entorn.

- Consum i conservació responsable dels recursos materials i d'espai
- Normes i mesures de seguretat
- Espais per la pràctica esportiva en l'entorn proper

AUTOREGULACIÓ EMOCIONAL I INTERACCIÓ SOCIAL EN SITUACIONS MOTRIUS: d'una banda, l'alumnat desenvoluparà els processos dirigits a regular la seva resposta emocional davant de situacions derivades de la pràctica d'activitat física i esportiva, mentre que, d'altra, incidirà sobre el desenvolupament de les habilitats socials i el foment de les relacions constructives entre els participants en aquest tipus de contextos motrius.

- Gestió personal i emocional
- Habilitats socials
- Activitat física, gènere i discriminació

Bloc de continguts molt forçat pel vector 5. Si es treuen les referències a les situacions motrius, podria ser contingut de qualsevol matèria d'ESO. Això no en posa en dubte la importància, sinó la presència en sabers disciplinaris específics quan es planteja de manera molt transversal en el Decret.

La presentació de la matèria acaba destacant l'avaluació en Educació Física, que ha de ser **reguladora, contínua, formadora, formativa, dialogada i compartida**, i estarà dirigida cap a la millora de l'aprenentatge de l'alumnat a través de la seva participació, reflexió i auto regulació.

En plena sintonia amb l'**article 22. L'avaluació dels aprenentatges:**

L'avaluació ha de ser **global, contínua i formativa**, i tindrà en compte el grau de desenvolupament de les **competències clau**.

6. L'avaluació ha de permetre que tant els mestres o el professorat –**avaluació formativa**– com els alumnes –**avaluació formadora**–, puguin identificar les dificultats i els errors que sorgeixen al llarg del procés educatiu i prendre les decisions oportunes per assolir els objectius. Amb aquesta finalitat, els alumnes han de conèixer els **objectius d'aprenentatge** i els **criteris i procediments** amb els quals se'ls avaluarà.

7. L'avaluació dels processos d'aprenentatge ha de tenir el seu referent en els **criteris d'avaluació corresponents**

9. **S'ha de promoure l'ús generalitzat d'instruments d'avaluació variats, diversos i adequats**, adaptats a les diferents situacions d'aprenentatge que permetin la valoració de tot l'alumnat.

B. Competències específiques de la matèria EF

Evolució de les competències específiques de la matèria EF en els currículums competencials:

2007. Anomenades **COMPETÈNCIES PRÒPIES DE LA MATÈRIA**. Molt incipients, només s'hi dedica mitja pàgina de les 15 pàgines del document. Cal recordar que era el primer currículum competencial a Catalunya (LOE) i que el referent màxim per a totes les matèries eren les 8 competències bàsiques originals (inspirades en la Unió Europea 2006). S'esmentaven les 4 competències següents pròpies de l'EF, però mai es van desenvolupar seriosament:

1. Desenvolupament personal
2. Pràctica d'hàbits saludables
3. Comunicació i Expressió (corporal)
4. Relacions interpersonals (valors socials)

2015. Es desenvolupen en tots els àmbits de l'ESO, les anomenades **COMPETÈNCIES (BÀSIQUES) DE LA MATÈRIA** (Comuna). La informació sobre aquestes competències específiques és ingent, fonamentades amb molta documentació i justificació normativa. En el currículum d'EF, se li dediquen 7 de les 15 pàgines del document, gairebé el 50% de l'extensió del currículum. S'agrupen en DIMENSIONS (nou concepte curricular del 2015, ja desaparegut en l'actual esborrany). En el cas de l'EF, aquestes dimensions s'estructuren en 2 competències per cada DIMENSIÓ, en total 8 competències de la matèria. A més, hi havia coincidència entre les dimensions competencials de l'EF i els blocs de continguts. Finalment, en aquest desenvolupament ferm de les competències específiques, en tots els àmbits es GRADUAVEN EN 3 NIVELLS d'assoliment: Satisfactori / Notable / Excel·lent. En EF, però, hi havia l'excepcionalitat que les competències 4 i 5, en considerar-se bàsicament **actitudinals**, no presenten gradació.

ACTIVITAT FÍSICA SALUDABLE.

1. Aplicar un pla de treball de millora o manteniment de la condició física individual amb relació a la salut.
2. Valorar els efectes d'un estil de vida actiu a partir de la integració d'hàbits saludables en la pràctica d'activitat física.

D2. ESPORT

3. Aplicar de manera eficaç les tècniques i tàctiques pròpies dels diferents esports.
4. Posar en pràctica els valors propis de l'esport en situació de competició.

D3. ACTIVITAT FÍSICA I TEMPS DE LLEURE

5. Gaudir amb la pràctica d'activitats físiques recreatives, amb una atenció especial a les que es realitzen en el medi natural.
6. Planificar i organitzar activitats en grup amb finalitat de lleure.

D4. EXPRESSIÓ I COMUNICACIÓ CORPORAL.

7. Utilitzar els recursos expressius del propi cos per a l'autoconeixement i per comunicar-se amb els altres.
8. Utilitzar activitats amb suport musical, com a mitjà de relació social i integració comunitària.

2022. Tercera denominació en 3 currículums diferents, ara **COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES** de la matèria.

CE1. Adquirir un estil de vida actiu i saludable, seleccionant i incorporant la pràctica habitual d'activitats físiques i hàbits beneficiosos per a la salut de manera raonada i crítica, aplicant-los a la vida quotidiana i el temps de lleure per a la contribució del benestar físic, mental i social.

Criteris d'avaluació: 6 + 6

- La valoració de la pròpia condició física no ha de tenir una finalitat qualificadora.
- Caràcter transdisciplinari: participació activa, alimentació saludable, educació postural, cura del cos, autoconcepte, autoestima, vigilar els hàbits de risc...
- Planificació personal de la pràctica motriu, dieta saludable i un estil de vida actiu, primers auxilis o prevenció de lesions.

CE2. Resoldre situacions motrius diverses vinculades amb les activitats físiques, esportives i lúdiques aplicant de manera autònoma i eficient diferents capacitats i habilitats motrius per a la consolidació d'actituds de creixement, resiliència i superació de reptes de la vida diària.

Criteris d'avaluació: 3 + 3

- Pràctiques motrius individuals, de cooperació, d'oposició o de col·laboració-oposició amb objectius variats i en contextos de certesa o incertesa.
- Projectes motrius cooperatius amb cordes, malabars, acrobàcia, circ i esports.
- En finalitzar l'etapa, haver participat en una manifestació esportiva de cada categoria, com a mínim: jocs d'invasió, de xarxa, de lluita, o individual.
- Habilitats motrius específiques en una vessant d'iniciació.
- Prioritzar les manifestacions menys conegudes per l'alumnat i/o que destaquin pel seu caràcter mixt i inclusiu.

CE3. Prendre part en activitats motrius culturals i artístiques valorant-les com a fenòmens socials per a integrar-les com a recursos expressius del cos i del moviment i fomentant la creativitat

Criteris d'avaluació: 3 + 3

- Jocs tradicionals i populars, folklore, jocs multiculturals o danses del món.
- Cultura artisticoexpressiva contemporània: improvisació, mímica o pantomima i les més diverses formes de Teatre. Lluita escènica, jocs de rol o activitats de circ.
- Activitats ritmicomusicals amb caràcter expressiu (percussió corporal, balls, coreografies...).

CE4. Practicar i planificar activitats físiques a l'entorn per a la ocupació i gaudi del temps de lleure, de manera sostenible i segura, contribuint a la seva conservació i millora.

Criteris d'avaluació: 3 + 3

- Activitats en contextos naturals o urbans, respectant el medi ambient.

- Activitats fisicoesportives benèfiques, recreatives: aprenentatge servei.
- Entorns urbans: calistènia, *crossfit*, patinatge, *skate*, *parkour*, danses urbanes.
- Medi natural: senderisme, rutes per vies verdes, escalada, ràpel, esquí, salvament marítim, orientació (també en espais urbans), cicloturisme/BTT...

CE 5. Aplicar de manera autònoma habilitats socials en la pràctica d'activitats físiques i esportives per al foment de la convivència i cohesió social.

Criteris d'avaluació: 4 + 4

- Actuar al servei de metes personals i/o d'equip amb esforç i perseverança... tolerant la frustració i perseverant davant de les dificultats.
- Gestió de les emocions i sentiments de la pràctica motriu.
- Incloure situacions d'arbitratge i mediació en les pràctiques esportives.
- Superar barreres vinculades amb estereotips socials i de gènere que persisteixen en algunes manifestacions esportives.
- Actitud crítica davant dels comportaments incívics que es donen a l'esport, des de la base fins a l'alta competició.

Hi ha una competència específica per cada bloc de sabers que s'han definit. Per tant, 5 competències específiques (en contrast al 2015 que hi havia 2 competències pròpies de la matèria per cada dimensió). Per tant, **l'elecció de les competències específiques han determinat els blocs de contingut de la matèria**, si recordem el següent esquema de la presentació de la matèria:

Perfil competencial de sortida de l'ensenyament bàsic +

objectius generals d'aquesta etapa =

competències específiques de la matèria

Cada competència presenta criteris d'avaluació diferencials en acabar educació primària i en acabar Educació Bàsica (exemple per a la competència 1: criteris d'avaluació: 6 + 6). Sempre hi ha **el mateix nombre** de criteris d'avaluació tant per a Primària com per a l'Educació Bàsica. El mateix currículum de la matèria ens defineix clarament que **l'alumnat serà avaluat en funció del grau d'assoliment dels criteris d'avaluació** que, al seu torn, **concreten el desenvolupament de les competències específiques** de la matèria.

Reflexions:

- a) DEFINICIÓ o CONCEPTE DE COMPETÈNCIA.

2015. El Decret 187/2015 **exposava que les competències són objectius:**

Ap. 7.1. "Les competències bàsiques esdevenen **objectius d'aprenentatge de final d'etapa**".

Document sobre Desenvolupament de les competències: Les competències **es corresponen amb objectius complexos** que necessiten la integració i aplicació correcta de diversos objectius parcials i interrelacionats... (2, p.5)".

2022. Competències clau: són assoliments que es consideren imprescindibles (aprenentatges?)

b) Evolució quantitativa de les competències específiques: mirada des de l'EF.

ÀMBITS I MATÈRIES: Competències bàsiques de l'àmbit (Decret 2015)		MATÈRIES: Competències específiques (Esborrany 2022)	
Àmbit Lingüístic	12		
Llengua Catalana i Literatura		Llengua Catalana i Literatura	10
Llengua Castellana i Literatura		Llengua Castellana i Literatura	
Aranès			
Llatí			
Llengües estrangeres		Llengües estrangeres	10
		Segon llengua estrangera	
Matemàtic	12	Matemàtiques	9
Científic Tecnològic	14		
Física i Química		Física i Química	6
Biologia i Geologia		Biologia i Geologia	6
Ciències Aplicades			
Tecnologia		Tecnologia i digitalització	7
Informàtica (TIC)			
Cultura científica			
Social	13		
Geografia i Història		Geografia i Història	9
Cultura Clàssica			
Emprenedoria		Emprenedoria	10
Economia		Economia	
Artístic	10		
Música		Música	4
Educació Visual i Plàstica		Educació Visual i Plàstica	6
Arts escèniques i dansa		Expressió artística	6
Educació Física	8	Educació Física	5
Cultura i Valors	10	Cultura Clàssica	4
Ètica		Ètica	4
Filosofia			
Religió			
Digital	11		
Personal i social	4		
TOTAL COMPETÈNCIES	94	TOTAL COMPETÈNCIES	96
% Competencial EF / Currículum	8,51	% Competencial EF / Currículum	5,21

C. BLOCS DE SABERS de la matèria EF

Els blocs de sabers es presenten desdoblats per 1r i 2n curs / 3r i 4t curs i subdividits en els diferents punts que els ordenen, per exemple activitat física saludable 3 + 2, i afegim el nombre total de sabers.

És el primer currículum competencial sense **continguts**. Es canvia per **sabers**. Per tant, desapareixen els blocs de continguts, els continguts clau (CC), els continguts curriculars i, lògicament, els continguts clau digitals associats a l'àmbit transversal (CCD). **¿Hi ha alguna correspondència dels antics CC i continguts curriculars amb l'ordenació actual de sabers?**

Desapareixen també la distribució dels sabers/continguts per curs i, **molt important, els criteris d'avaluació ja no estan relacionats amb els sabers/continguts, sinó amb les competències específiques de la matèria**. Pensar en l'articulació curricular de la nova proposta.

A. Vida activa i saludable

- Activitat física saludable (3+2) 5
- Hàbits saludables (6+7) 13
- Primers auxilis i prevenció de lesions (2+3) 5
- Recursos digitals al servei de la pràctica esportiva (1+1) 2

B. Resolució de problemes en situacions motrius

- Esquema corporal (2+2) 4
- Habilitats motrius bàsiques i específiques (tècnica, tàctica i estratègia) per a la resolució de situacions motrius (6+7) 13
- Resolució de reptes i projectes motors (5+4) 9

C. Activitats motrius lúdiques, culturals i expressives

- Jocs i danses populars (1+1) 2
- Expressió i comunicació corporal (4+4) 8

D. Interacció amb l'entorn en el temps de lleure

- Consum i conservació responsable dels recursos materials i d'espai (2+3) 5
- Normes i mesures de seguretat (3+3) 6
- Espais per la pràctica esportiva en l'entorn proper (2+3) 5

E. Autoregulació emocional i interacció social en situacions motrius

- Gestió personal i emocional (3+3) 6
- Habilitats socials (3+3) 6
- Activitat física, gènere i discriminació (3+3) 6

Tot i haver duplicat els sabers de l'EF en dos grups evolutius (1r i 2n curs / 3r i 4t curs), cal preguntar-se fins a quin punt és necessària aquesta organització, si els canvis conceptuals són mínims i el gruix de sabers romanen pràcticament idèntics. Cal valorar-ho. Exemple:

Expressió i comunicació corporal (4+4) 8

1r cicle:

- Ús de tècniques d'expressió i comunicació en diferents contextos.
- Valoració i pràctica de les activitats ritmicomusicals com a eina expressiva i comunicativa.
- Creació i representació de composicions individuals i col·lectives amb i sense base musical.
- Influència social de les activitats motrius culturals i artístiques en la societat actual: aspectes positius i negatius.

2n cicle:

- Ús i adaptació **personal** de tècniques d'expressió i comunicació en diferents contextos.
- Valoració i pràctica de les activitats ritmicomusicals com a eina expressiva i comunicativa.
- Creació i organització d'espectacles i esdeveniments de caràcter artísticexpressiu.
- Influència social, cultural i econòmica de les activitats motrius culturals i artístiques en la societat actual: aspectes positius i negatius.

Evolució numèrica del nombre de continguts en els decrets del **2007** i **2015**. El nombre total de continguts es va mantenir en 85. Durant aquests anys, el bloc de contingut predominant va ser Condió física i salut (42,55% dels continguts ESO 2007 / 37,15% dels continguts ESO 2015). El bloc d'Expressió corporal era el que presentava menys continguts per desenvolupar. Cal recordar que el professor podia decidir el nombre d'hores de cada unitat didàctica malgrat aquesta distribució del volum de continguts a ensenyar. I, sobretot, recordar les possibilitats de fer interdisciplinàries les unitats didàctiques treballant diferents continguts simultàniament.

CONTINGUTS EF: APARTATS LOE / BLOCS LOMCE	1r. ESO		2n. ESO		3r. ESO		4t. ESO		MITJANA ETAPA			
Condió Física i Salut	8	38,10	8	38,10	9	50,00	11	44,00	9	42,55		
Condió Física i Salut	10	43,48	10	38,46	10	41,67	3	25,00	8,25	37,15		
Jocs i Esports	8	38,10	7	33,33	5	27,78	7	28,00	6,75	31,80		
Esports	5	21,74	7	26,92	5	20,83	5	41,67	5,5	27,79		
Expressió Corporal	3	14,29	3	14,29	2	11,11	3	12,00	2,75	12,92		
Expressió Corporal	5	21,74	4	15,38	5	20,83	2	16,67	4	18,66		
Medi Natural	2	9,52	3	14,29	2	11,11	4	16,00	2,75	12,73		
Activitats F. Recreatives	3	13,04	5	19,23	4	16,67	2	16,67	3,5	16,40		
Total	21	100	21	100	18	100	25	100	21,25	100,00	85	
Total	23	100	26	100	24	100	12	100	21,25	100,00	85	

Distribució dels sabers en el Decret 2022:

	1r. Cicle (?)		2n. Cicle (?)		MITJANA ESO		%
A. Vida activa i saludable		12		13		25	26,32
Activitat física saludable	3		2		5		
Hàbits saludables	6		7		13		
Primers auxilis i prevenció de lesions	2		3		5		
Recursos digitals al servei de la pràctica esportiva	1		1		2		
B. Resolució de problemes en situacions motrius		13		13		26	27,37
Esquema corporal	2		2		4		
Habilitats motrius bàsiques i específiques (tècnica, tàctica i estratègia)...	6		7		13		
Resolució de reptes i projectes motors	5		4		9		
C. Activitats motrius lúdiques, culturals i expressives		5		5		10	10,53
Jocs i danses populars	1		1		2		
Expressió i comunicació corporal	4		4		8		
D. Interacció amb l'entorn en el temps de lleure		7		9		16	16,84
Consum i conservació responsable dels recursos materials i d'espai	2		3		5		
Normes i mesures de seguretat	3		3		6		
Espais per la pràctica esportiva en l'entorn proper	2		3		5		
E. Autoregulació emocional i interacció social en situacions motrius		9		9		18	18,95
Gestió personal i emocional	3		3		6		
Habilitats socials	3		3		6		
Activitat física, gènere i discriminació	3		3		6		
TOTAL SABERS 2022	46		49		95	95	100,00

Es fa més difícil comparar amb els continguts dels decrets anteriors, ja que els blocs de sabers són diferents i n'hi ha un de més, relacionat amb l'Educació Física emocional. Per tant, malgrat sembla que el percentatge de continguts de salut, per exemple, es redueix molt, el que passa és que queden més repartits. Certament, però, l'esport queda molt ocult i l'expressió corporal segueix tenint poca consistència. Cal seguir insistint que el nombre de continguts no equival al nombre d'hores de dedicació, ja que el professor ho haurà d'adaptar a les necessitats educatives dels seus alumnes.

COMENTARIS AL CURRÍCULUM D'EDUCACIÓ FÍSICA ESO (ANNEX 3)

Definicions operatives del currículum: els criteris d'avaluació i els sabers, **graduats a través dels cicles**, es vertebraren al voltant de les competències específiques. Els criteris d'avaluació permeten mesurar el grau de desenvolupament de les competències específiques.

Comentari 1. Efectivament, el Decret (art. 6), explica que l'ESO té dos cicles: de 1r a 3r (1r cicle) i 4t (2n cicle). Però no és cert que els criteris d'avaluació i els sabers estiguin graduats a través dels cicles definits en el Decret. Estan graduats 1r i 2n curs / 3r i 4t curs. Cal dir que no és l'única matèria, però sí que caldria ser més precisos en el redactat i, en tot cas, especificar per què no es fa aquesta graduació mitjançant els cicles marcats pel Decret.

La vinculació amb altres matèries és evident i plausible. És recomanable que les diferents situacions d'aprenentatge incorporin projectes interdisciplinaris en la mesura que sigui possible.

Comentari 2. Aparició molt tènue de la transversalitat entre matèries. Per fer competencials els aprenentatges, aquests han de ser totalment transversals, barrejant la interdisciplinarietat (barreja dels blocs de continguts propis de la matèria, correctament especificat en la presentació dels blocs de sabers) i la transdisciplinarietat (la connexió efectiva amb d'altres matèries del currículum).

Blocs de sabers (desapareix el concepte contingut) de l'Educació Física a l'esborrany 2022:

6. VIDA ACTIVA I SALUDABLE
7. RESOLUCIÓ DE PROBLEMES EN SITUACIONS MOTRIUS
8. ACTIVITATS MOTRIUS LÚDIQUES, CULTURALS I EXPRESSIVES
9. INTERACCIÓ AMB L'ENTORN EN EL TEMPS DE LLEURE
10. AUTOREGULACIÓ EMOCIONAL I INTERACCIÓ SOCIAL EN SITUACIONS MOTRIUS.

Comentari 3. Pèrdua d'identitat de l'Expressió Corporal, desaparició de la paraula Esport, addició d'un bloc de contingut molt transversal (lligat al Vector 5. Benestar emocional)

Els Blocs de Sabers es presenten desdoblats per 1r i 2n curs / 3r i 4t curs i subdividits en els diferents punts que els ordenen.

Comentari 4. Tot i haver duplicat els sabers de l'EF en dos grups evolutius (1r i 2n curs / 3r i 4t curs), cal preguntar-se fins a quin punt és necessària aquesta organització, si els canvis conceptuals són mínims i el gruix de sabers romanen pràcticament idèntics. Cal valorar una simplificació en la presentació. Potser només hauria fet falta destacar els sabers addicionals que s'incorporen al 2n cicle, si la majoria de sabers del 1r cicle es mantenen. Exemple:

Expressió i comunicació corporal (4+4) 8

1r cicle:

- Ús de tècniques d'expressió i comunicació en diferents contextos.
- Valoració i pràctica de les activitats ritmicomusicals com a eina expressiva i comunicativa.
- Creació i representació de composicions individuals i col·lectives amb i sense base musical.

- Influència social de les activitats motrius culturals i artístiques en la societat actual: aspectes positius i negatius.

2n cicle:

- Ús i adaptació **personal** de tècniques d'expressió i comunicació en diferents contextos.
- Valoració i pràctica de les activitats ritmicomusicals com a eina expressiva i comunicativa.
- Creació i organització d'espectacles i esdeveniments de caràcter artísticexpressiu.
- Influència social, cultural i econòmica de les activitats motrius culturals i artístiques en la societat actual: aspectes positius i negatius.

Barcelona, 18 de febrer de 2022